

Planbeskrivelse

Kommuneplanens arealdel for Røst 2024 – 2035

Innhold

1	Bakgrunn - Mål – Føringer	4
1.1	Kommuneplan: Samfunnsdel og arealdel	4
1.2	Visjon og mål	4
1.3	Føringer for planarbeidet	4
1.3.1	Nasjonale føringer	5
1.3.2	Regionale føringer	5
1.3.3	Kommunale føringer	6
2	Planprosessen	8
2.1	Planprosess og framdrift	8
2.1.1	Planoppstart og planprogram	8
2.1.2	Planutvikling	8
2.1.3	Planforslag og offentlig høring	8
2.1.4	Planvedtak	9
2.2	Milepæler	9
2.3	Organisering	9
2.4	Medvirkning	10
3	Hovedtrekkene i planforslaget	12
3.1	Innarbeiding av eldre reguleringsplaner i kommuneplanens arealdel	12
3.2	Sentrumsutvikling og mulighetsstudie	12
3.2.1	Sentrumsformål	13
3.2.2	Kombinert bebyggelse og anleggsformål	16
3.2.3	Virkninger av nye arealformål	18
3.3	Boligutvikling	19
3.3.1	LNF-spredd boligområder	19
3.4	Næringsutvikling	19
3.4.1	Akvakultur i sjø	19
3.4.2	Fiske	20
3.5	Ferdsl i sjø	21
4	Arealregnskap	23
5	Lokal måloppnåelse – oppfølging av strategier i kommuneplanens samfunnsdel	25
5.1	Samferdsel og øvrig infrastruktur	25
5.2	Næringsutvikling og verdiskapning	26
5.3	Stedsutvikling og boligtilbud	27
5.4	Natur, friluftsliv og klima	27
6	Samlede virkninger av planforslaget	28
6.1	Miljø	28
6.1.1	Naturmangfold	28
6.1.2	Kulturminner og kulturmiljø	29

6.1.3	<i>Landskap</i>	30
6.1.4	<i>Forurensning – støy, grunn, luft og vann</i>	30
6.1.5	<i>Energi og klima – energiforbruk og energiløsninger</i>	31
6.1.6	<i>Jordressurser (landbruk)</i>	31
6.1.7	<i>Mineralressurser</i>	32
6.2	<i>Samfunn</i>	32
6.2.1	<i>Barn og unges oppvekstvilkår</i>	32
6.2.2	<i>Folkehelse og friluftsliv</i>	32
6.2.3	<i>Infrastruktur – transportbehov og kommunalt tjenestetilbud</i>	33
6.2.4	<i>Næringsliv og sysselsetting</i>	33
6.2.5	<i>Fiske</i>	33
6.2.6	<i>Akvakultur</i>	33
6.2.7	<i>Farled og ferdsel</i>	34
6.3	<i>Risiko og sårbarhet – ROS</i>	34
6.3.1	<i>Skredfare i bratt terreng</i>	35
6.3.2	<i>Områdeskredfare (kvikkleire)</i>	35
6.3.3	<i>Flom</i>	36
6.3.4	<i>Klimaendringer – havnivåstigning, stormflo, vind og nedbør</i>	36
6.3.5	<i>Teknisk infrastruktur</i>	37
6.3.6	<i>Fare for birdstrike</i>	37
6.4	<i>Samlet vurdering av planforslaget</i>	37
6.5	<i>Vurdering av planens effekt på FNs bærekraftsmål</i>	38
6.5.1	<i>Hvordan Røst kommune bidrar til å nå bærekraftsmålene</i>	39
7	Vedlegg	40

1 Bakgrunn - Mål – Føringer

1.1 Kommuneplan: Samfunnsdel og arealdel

Kommuneplanen er Røst kommunes viktigste overordnede plan, og den gjelder for hele Røst kommune. Kommuneplanen består av to deler: samfunnsdel og arealdel.

Kommuneplanens samfunnsdel gir overordnede føringer for hvordan Røst kommune skal legge til rette for ønsket samfunnsutvikling og løse samfunnsoppgavene best mulig. Gjeldende samfunnsdel ble vedtatt 22.06.2022, og har blant annet formulert strategier for framtidig utnytting av land- og sjøarealer i kommunen.

Kommuneplanens arealdel er kommunens overordnede og helhetlige styringsverktøy for arealbruken de neste tolv årene. Planen har et langsiktig perspektiv og skal gi forutsigbarhet for befolkning og næringsliv på Røst. Arealdelen består av plankart, planbestemmelser og retningslinjer samt en planbeskrivelse som angir planens formål, hovedinnhold og virkninger. Arealdelen, herunder plankart og planbestemmelsene, er juridisk bindende og legger rammene for utbygging og vern av arealene i kommunen. I tillegg er det utarbeidet en mulighetsstudie i forbindelse med utvikling av to konkrete områder som ligger sentralt på Røstlandet, hvor det er lagt til rette for å bygge tettere og mer urbant.

Gjeldende arealdel ble vedtatt i 2009, og bakgrunnen for at planen nå revideres er å sikre at kommunen har et oppdatert overordnet planverktøy i tråd med føringer for arealbruken gitt i samfunnsdelen.

Endringer i arealdelen skal vurderes opp mot økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft. Den nye arealdelen skal være et viktig bidrag for å nå FNs bærekraftsmål.

1.2 Visjon og mål

Visjonen til kommuneplanens samfunnsdel er: *Røst – et hav av muligheter.*

Røst er i endring, og konklusjonen fra arbeidet med samfunnsdelen er at noen samfunnsområder er særlig avgjørende for vekst og videreutvikling. Det bør særlig fokuseres på utvikling av næringsliv, infrastruktur, kommunale tjenester og videreutvikling av øyas egenart og muligheter.

Kommuneplanens arealdel skal angi hovedtrekkene i arealdisponeringen, rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponering av arealene.

Figur 1-1 Kommuneplanens samfunnsdel 2022-2033

1.3 Føringer for planarbeidet

FNs 17 bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å imøtekomme dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov. Målene skal legges til grunn for kommunal planlegging, og er konkretisert gjennom en rekke lover, retningslinjer og veiledere. Under trekker vi frem de viktigste nasjonale, regionale og kommunale føringene for arbeidet med kommuneplanens arealdel for Røst.

1.3.1 Nasjonale føringer

Oppdaterte nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging ble vedtatt i juni 2023. Formålet med forventningsdokumentet er å etablere et felles grunnlag for fylkeskommunene, kommunene og statlige styresmakter, slik at planprosessene blir effektive og målrettet, og at en unngår unødvendige innsigelser.

De nye forventningene fremhever at det er særlig viktig å sikre at det blir lagt til rette for vekst og utvikling i områder med svak eller negativ utvikling i folketallet. Der folketallet går ned må det legges betydelig større vekt på de lokale vurderingene og prioriteringene.

Dokumentet inneholder 72 konkrete forventningspunkt, fordelt på 5 tematiske kapitler som bygger på FNs bærekraftsmål:

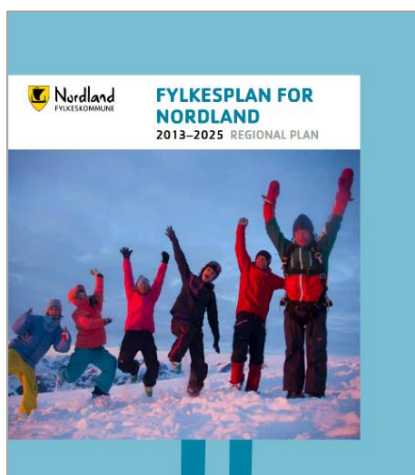
- Samordning og samarbeid i planleggingen
- Trygge og inkluderende lokalsamfunn
- Velferd og bærekraftig verdiskaping
- Klima, natur og miljø for framtida
- Samfunnssikkerhet og beredskap

Også relevante lover og forskrifter samt statlige planretningslinjer og veiledere har vært førende for dette planarbeidet. Viktige nasjonale retningslinjer fremgår nedenfor:

- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging
- Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning
- Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen
- Rikspolitiske retningslinjer for barn og unges interesser i planlegging
- Retningslinjer for behandling av støy i arealplanleggingen, T-1442
- Retningslinjer for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging, T-1520
- Nasjonal transportplan

1.3.2 Regionale føringer

Gjeldende fylkesplan for Nordland ble vedtatt i 2013. Planen har tre hovedmål:

- Livskvalitet
- Livskraftige lokalsamfunn og regioner
- Verdiskapning og kompetanse

Fylkesplanens bestemmelse i kap. 7, og arealpolitiske retningslinjer i kap. 8 legger føringer for arealforvaltningen i nordlandskommunene. Kommuneplanens arealdel skal følge opp målsetningene i den regionale planen og overføre disse til kommunens samfunnsutvikling og arealbruk.

Figur 1-2 Fylkesplan for Nordland 2013 - 2025

Andre regionale planer som er relevante for kommuneplanarbeidet er:

- Kulturminneplan for Lofoten
- Regional folkehelseplan
- Regional plan for klima og miljø
- Regional plan for landbruk
- Regional plan for vannforvaltning i Nordland og Jan Mayen vannregion
- Regional transportplan for Nordland

1.3.3 Kommunale føringer

Kommuneplanens samfunnsdel har ni temaområder hvorav de uthevede er særlig relevant for arealdelen:

1. Befolkning og vekst
2. **Sikkerhet og beredskap**
3. **Samferdsel og øvrig infrastruktur**
4. **Næringsutvikling og verdiskapning**
5. **Stedsutvikling og boligtilbud**
6. **Natur, friluftsliv og klima**
7. Kultur og fritid for barn, unge, voksne og eldre innbyggere
8. Tjenester i kommunal organisasjon
9. Regional tilhørighet og interkommunalt samarbeid

Sikkerhet og beredskap: Røst kommune har planer om å utarbeide helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse som ifølge planstrategi skal utarbeides i 2024-2025.

Kommunen har blant annet som mål å ha beredskap mot uønskede hendelser, og nødvendig kapasitet for å redusere konsekvenser ved slike hendelser. For å få dette til skal:

- Funn fra en helhetlig ROS-analyse følges opp ved arealplanlegging.
- Bygninger og anlegg plasseres slik at de ikke utsettes for flom, stormflo og skadevind.
- Samfunnssikkerhet være gjennomgående fokus i alle kommunale planer og prosesser.

Samferdsel og øvrig infrastruktur: Primærnæringene er viktige på Røst, og kommunen vil jobbe for å sikre at de opprettholdes og utvikles. Etterspørsel etter næringsarealer er uforutsigbart, og ulike områder av kommunen egner seg for ulike bedrifter. Kommunen vil derfor også på næringsområdet ha fokus på fleksibilitet for å kunne realisere fordelene Røst har.

Kommunen har blant annet som mål at Røst skal være et livskraftig og attraktivt samfunn. For å oppnå dette er det blant annet viktig å:

- Planlegge og utvikle sentrum når gamle Røst skole er fjernet.
- Bygge infrastruktur som gjør at man kan møtes og ha kontakt på tvers av generasjoner.
- Legge til rette for godt og variert botilbud, boareal og diversitet av boligtyper.
- Utvikle Røst som en grønn og klimavennlig øy med moderne løsninger.
- Arbeide for å tilgjengeliggjøre Røst sine øyer og fjell til befolkningen.

Videre ønsker kommunen næringsvekst og nyskaping. Følgende punkter er viktig for å få dette til:

- Attraktive og tilgjengelige næringsområder. Utbygging av moderne infrastruktur må sikres.
- Varierte nærings- og handelsarealer.
- Utvikle Røst havn og arbeide for realisering av prosjektet i nasjonal transportplan.
- Røst havn skal styrkes som industri- og næringsområde.
- God matjord bevares, men jordvernet må balanseres mot samfunnets behov. Ved omdisponering og oppdeling må alternative lokaliseringer vurderes.
- Arbeide for at farledene som benyttes av fiskeflåten får bedre sikkerhet og økt dybde.
- Igangsette et forprosjekt som utreder utdyping av Skarvholmleia, mot yttersiden av Røst.
- Arbeide for å bygge industrikai på Røst slik at godstransport flyttes i større grad fra veg til sjø og bedrer tilgjengelighet for større fartøy.
- Tilgangen på rent vann må sikres.
- Ny arealplan skal tilrettelegge for nye næringsarealer på land og til sjøs.
- Arbeide for bedre tilrettelegging for godstransport, av både større og mindre art.

Kommunen har også som mål å ha god samferdsel og forbindelse til fastlandet, og ønsker blant annet å arbeide opp mot fylke og stat for god planlegging, plassering, finansiering og prioritering av infrastruktur (båt, fly, havn, vei og gods). Videre har Røst som mål å være en trafiksikker kommune.

Næringsutvikling og verdiskapning: Kommunen har blant annet som mål at havbruk skal være en aktiv næring som stadig utvikles. Følgende punkter er viktig å følge opp i arealdelen for å få dette til:

- Samordnet arealdisponering (kystsoneplan) skal tilpasses utviklingen i driftsmetoder.
- Fellesløsninger for havbruk, havfiskeflåten, friluftsliv og utbyggingsområder må fokuseres.
- Sjø- og landbaserte anlegg videreutvikles.
- Det skal oppfordres til gjenbruksbasert og miljøfokuserte næringer.
- Tilrettelegging for nye næringer i halvrommet.
- Arealplan og kystsoneplan skal legge vekt på næringens behov og interesser.

Stedsutvikling og boligtilbud: Kommunen har blant annet som mål at Røst skal ha et mangfoldig botilbud for alle som ønsker å være og etablere seg i kommunen ved å:

- Tilrettelegge for attraktive boligfelt og varierte boligtyper.
- Ha nøkkelklare leiligheter og byggeklare tomter.
- Boligmassen skal passe de ulike behovene i befolkningen.
- Sikre blågrønne elementer og trygge boområder.

Kommunen har også som mål å ha en bærekraftig utvikling som bygger på folks aktivitet, stedlig ressursgrunnlag og offentlig regulering ved å:

- Anlegge møteplasser og uterom med beplantning og møblering tilpasset stedet, kunstnerisk utsmykning, bevisst valg av dekke på bakken, med gode solforhold og dimensjoner tilpasset planlagt bruk.
- Arbeide for etablering av offentlige toaletter.
- Ivareta og utvikle historiske og kulturelle miljøer.
- Styrke tettstedsutviklingen og tilrettelegge for sambruk.
- Prioriter gang- og sykkelsti på øya.
- Utvikle Røst under stedegen identitet.

Natur, friluftsliv og klima: Røstnaturen er viktig i satsingen på folkehelse og økt naturnytelse. Strategier i samfunnsdelen som er særlig relevante for arealdelen er:

- Tar miljøhensyn på alvor.
- Alle skal ha mulighet til nære turmuligheter, oppleve utsiktspunkter, strender og naturmangfold i et rent miljø.
- Sørge for at det fins universelt utformede turveier.
- Etablere flere båtplasser i hele kommunen, for å øke allmennhetens tilgang til øyer, fjell, strandlinjen og opprettholde kystkulturen.
- Bevare kystkultur og sikre folk adgang til strandsonen ved at det blir lettere å sette opp naust/ sjø- og badehus, både for privatpersoner og for allmenheten.
- Røst kommune skal gå foran som et godt eksempel på en klimavennlig kommune for å oppnå et bedre samfunn å bo og leve i.

1.3.3.1 Andre kommunale planer som er relevante for kommuneplanarbeidet

I tillegg til kommuneplanens samfunnsdel, er følgende kommunale planer relevante for arbeidet med kommuneplanens arealdel:

- Helse- og omsorgsplan
- Boligpolitisk plan
- Overordnet oppvekstplan
- Kulturplan
- Hovedplan vann og avløp
- Trafikksikkerhetsplan
- Klima- og energiplan

2 Planprosessen

2.1 Planprosess og framdrift

Arbeidet med kommuneplanens arealdel består i korte trekk av følgende fire faser:

Figur 2-1: Planprosess.

2.1.1 Planoppstart og planprogram

Som et innledende ledd i dette planarbeidet ble det utarbeidet et planprogram som beskriver formålet med revisjonsarbeidet, overordnede føringer, hvilke temaer som skal utredes, framdriftsplan for arbeidet og hvordan kommunen vil sikre god medvirkning. Utkast til planprogram ble lagt på offentlig høring samtidig med varsel om oppstart av planarbeidet. Det kom 12 innspill til planprogrammet.

Endelig planprogram ble vedtatt 22.06.2022.

I juni 2023 ble det på nytt varslet oppstart av arbeid med kommuneplanens arealdel der innbyggere, næringsliv og andre interessenter ble invitert til å komme med innspill og forslag til arealbruksendringer. Innspillsfristen var september 2023. Kommunen fikk innen fristen 14 innspill til ny planoppstart. I tillegg kom det 54 forslag til arealbruksendringer som innbyggere, bedrifter og kommunens administrasjon la inn i egen kartportal dedikert til planarbeidet. På folkemøtet som ble avholdt i august 2023 kom det også mange forslag til planarbeidet – 47 konkrete arealinnspill fra møtet er oppsummert i vedlegg 1.

2.1.2 Planutvikling

I planutviklingsfasen ble innkomne innspill og forslag til arealbruksendringer gjennomgått og vurdert. Anbefalinger til hvilke arealinnspill som skulle tas med videre til konsekvensutredning ble lagt frem for Formannskapet november 2023 (se vedlegg 1 for vurdering og siling av arealinnspill).

Flere av høringsinstansene kom med innspill om at endelig planforslag må inkludere et arealregnskap. Siden gjeldende kommuneplan ikke er i henhold til dagens SOSI-standard, har det vært nødvendig å oppdatere gjeldende plankart til SOSI for å kunne utarbeide arealregnskap.

Det ble også i denne fasen klart at flere av de gjeldende reguleringsplanene på Røst er gamle og utdaterte. Som en del av arbeidet er det vurdert oppheving av reguleringsplaner, og at arealbruken for de som foreslås opphevet heller innarbeides og styres gjennom kommuneplanens arealdel (se kapittel 3.1 angående oppheving av reguleringsplaner).

Parallelt med dette arbeidet ble forslag til ny arealbruk utredet. I denne perioden ble også planarbeidet og forslag til ny arealbruk drøftet i regionalt planforum (mars 2024), og det ble avholdt flere møter/dialog direkte med ulike regionale myndigheter. Det ble avholdt et nytt folkemøte i juni 2024.

2.1.3 Planforslag og offentlig høring

I denne fasen utarbeides plankart, planbestemmelser med retningslinjer og planbeskrivelse, med tilhørende vedlegg, herunder konsekvensutredningsrapporten, mulighetsstudien, ROS og arealregnskap. Etter politisk vedtak ble planforslaget med vedlegg lagt ut på offentlig ettersyn og høring.

Naboer til de to områdene som omfattes av mulighetsstudien (se kapittel 3.2) fikk tilsendt planforslaget direkte.

2.1.4 Planvedtak

Innkommne uttalelser og innsigelser i forbindelse med offentlig ettersyn og høring er gjennomgått og vurdert, og behov for eventuell revisjon av planforslaget er vurdert. Kommunen mottok 17 høringsuttalelser.

Endelig planforslag med justert plankart, bestemmelser/retningslinjer og planbeskrivelse legges frem for sluttbehandling i kommunestyret.

2.2 Milepæler

Viktige milepæler i arbeidet er angitt i tabell nedenfor:

Milepæl	Dato/tidsrom
Vedtak om oppstart av kommuneplanarbeid og forslag til planprogram på høring	06.04.2022
Frist for innspill til oppstart av planarbeid og til foreslått planprogram	07.06.2022
Fastsetting av planprogram	22.06.2022
Nytt varsel om oppstart av kommuneplanarbeid	27.06.2023
Innspillfase – forslag til arealbruksendringer	Juli – Sept. 2023
Vurdering og siling av innspill	Okt. – Nov. 2023
Digitalisering av gjeldende kommuneplan og innarbeide reguleringsplaner	Des. – Jan. 2024
Utarbeiding av planforslag	Feb. – Aug. 2024
Vedtak om høring og offentlig ettersyn	September 2024
Høring og offentlig ettersyn	Sept. – Nov. 2024
Dialog innsigelser og utarbeide endelig planforslag	Nov. – Mars 2025
Fremlegging for sluttbehandling	April 2025

2.3 Organisering

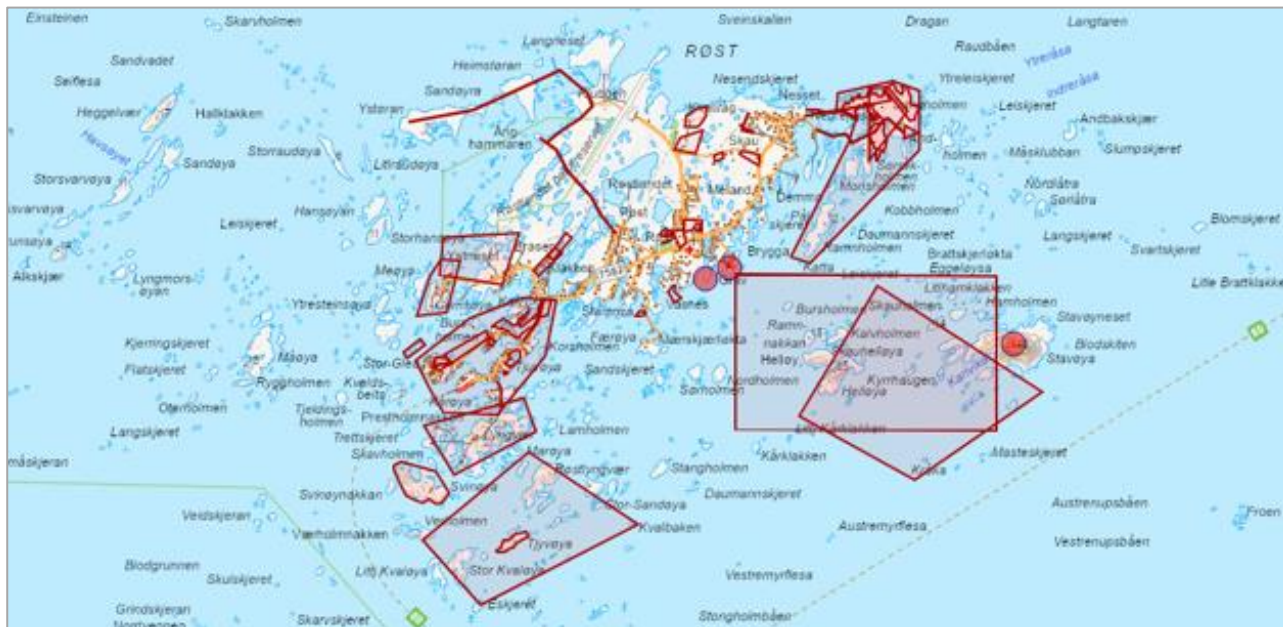
Formannskapet i Røst kommune er styringsgruppe for planarbeidet. Det er kommunestyret som endelig vedtar planforslaget.

Det er gjennomført flere politiske møter og flere saker er behandlet politisk underveis i prosessen:

- 02.03 2022 Formannskapet vedtok at planprogram skulle legges ut til offentlig ettersyn.
- 14.06 2022 Kommunestyret fastsatte planprogrammet.
- 30.08 2023 Orientering i Formannskapet i forkant av folkemøte
- 09.11 2023 Siling av arealinnspill godkjent av Formannskapet
- 12.03 2024 Orientering om status på arbeidet for Formannskapet
- 10.09 2024 Orientering om planforslaget for Kommunestyret
- 23.09.2024 Kommunestyret vedtok å legge planforslaget til off. ettersyn og høring
- 08.04.2025 Formannskapet behandler endelig planforslag
- 22.04.2025 Endelig planforslag legges frem for vedtak i Kommunestyret

Norconsult har vært rådgiver for kommunen i arbeidet med kommuneplanens arealdel, og har bidratt i flere faser av planarbeidet. Norconsult har blant annet hatt hovedansvaret for konsekvensutredninger og for å utarbeide utkast til plandokumenter (plankart, planbestemmelser og planbeskrivelse). Utkast til plandokumenter er utarbeidet i tett dialog med kommunens administrasjon.

I forbindelse med nytt varsel om oppstart av planarbeidet juni 2023, ble innbyggere, næringsliv og andre oppfordret til å komme med forslag til arealbruksendringer i en egen kartportal dedikert til planarbeidet. Det kom over 50 arealinnspill i kartportalen, jf. Figur 2-2 og vedlegg 1.

I denne perioden (august 2023) ble det også avholdt folkemøte for å orientere om planarbeidet og for å få innspill til ny arealbruk. Det var ca. 45 personer som deltok på folkemøtet, noe som tilsvarer ca. 10 % av befolkningen på Røst.

Deltakerne på folkemøtet ble delt inn i grupper for å diskutere planarbeidet, og for å gi innspill til ny arealbruk. Fra gruppearbeidet kom det 47 konkrete innspill som er oppsummert i vedlegg 1.

Røst kommune inviterte til nytt folkemøte i juni 2024, der status på planarbeidet ble presentert. På møtet ble også noen særlig viktige problemstillinger og muligheter for røstsamfunnet tatt opp:

- Hvordan beskytte sårbare gyte- og oppvekstområder for fisk mot bunntråling (snurrevad og trål) på innsiden av Røst?
- Hvordan utvikle sentrumsområdene på Røst? Presentasjon av mulighetsstudie.

Figur 2-4 Folkemøte nr. 2 25. juni 2024. Foto er fra presentasjon av mulighetsstudien. Foto: Magne Haukås, Norconsult.

I tillegg til folkemøter og tilgjengeliggjøring av data i kartportal, har planarbeidet vært kommunisert på kommunens hjemmeside, i aviser og gjennom sosiale media.

3 Hovedtrekkene i planforslaget

3.1 Innarbeiding av eldre reguleringsplaner i kommuneplanens arealdel

I forbindelse med utarbeiding av ny arealdel er følgende reguleringsplaner foreslått opphevet:

- Del av sentrum med planID 197901 vedtatt i 1979
- Klakken med planID 198001 vedtatt i 1980
- Sentrum II med planID 198301 vedtatt 1983
- Røst lufthavn med planID 198501 vedtatt i 1985
- Gang- og sykkelvei langs Fv 781 med planID 200501 vedtatt i 2005

Fellesnevneren for alle disse planen er at de er gamle (eldre enn 18 år).

Arealformålene i reguleringsplanene er i store trekk videreført og innarbeidet i kommuneplanens arealdel. Der arealformål har vært i strid med dagens bruk og faktisk situasjon, er arealene i planforslaget nå avsatt i henhold til faktisk bruk. Formålsgrensene er justert slik at disse faller sammen med eiendomsgrensene, eventuelt inkluderer de arealene som hører naturlig til det aktuelle arealformålet. Det er lagt vekt på å utjevne størrelser på areal rundt boliger i områder med boligformål, slik at boliger med svært lite boligformål har fått utvidet arealet noe, og tilsvarende er boliger med svært stort boligformål-areal redusert.

Maks tillatte byggehøyder er i store trekk videreført. Maks tillatt utnyttingsgrad (%-BYA) når det gjelder boligformål er i hovedsak økt fra ca. 20 % til 30 %.

Endringene vurderes å være av en slik art at det ikke er behov for å gjøre konsekvensutredninger av disse justeringene, se ellers endringsnotat vedlegg 3.

Reguleringsplan for Røst havn med planID 201601 vedtatt 06.07.2016 og for Røst lufthavn med planID 201101 vedtatt 10.03.2011 videreføres.

3.2 Sentrumsutvikling og mulighetsstudie

I tilknytning til sentrale områder på Røst avsatt til sentrumsformål (SF1) og kombinert bebyggelse og anleggsformål (KBA1) er det utarbeidet en mulighetsstudie, jf. vedlegg 4. Områdene ligger sentralt på Røstlandet og hører naturlig til det som kan betegnes som administrativt senter på Røst.

Figur 3-1 Nytt sentrumsformål SF1 (oransje område) og område for kombinert bebyggelse KBA1 (skravert område) med tilhørende leke- og oppholdsarealer UTE2 og UTE3 (lysgrønne områder).

Kommunens erfaring tilsier at det er utfordrende for private aktører å sette i gang reguleringsplanarbeid på Røst. Heller ikke kommunen har ressurser til å utarbeide reguleringsplan for områdene. Dette kan ha

sammenheng med at i tiårsperioden 2011–2021 gikk folketallet på Røst ned med gjennomsnittlig 2,0 prosent årlig, noe som bidrar til usikkerhet og stor investeringsrisiko. Samtidig er det et stort ønske om å legge til rette for utvikling og bygge ut ovennevnte områder, samt stimulere til vekst og bosetting. For å løse utfordringen er det parallelt med planarbeidet gjennomført en mulighetsstudie. Mulighetsstudien har dannet grunnlag for utarbeidelse av detaljerte planbestemmelser for de aktuelle områdene. I disse byggeområdene tillates det dermed bygging uten plankrav, slik at man kan gå rett til byggesøknad. For å kunne tillate dette, må det ha vært gjort arbeid og vurderinger tilsvarende det man ville gjort hvis man hadde utarbeidet en reguleringsplan. Et slikt arbeid er gjort gjennom mulighetsstudien, supplert med redegjørelse under kap. 3.2 i denne planbeskrivelsen.

Grunneiere og nærmeste naboer fikk tilsendt de to konkrete arealbruksforslagene, i forbindelse med offentlig høring av kommuneplanforslaget, slik at de fikk anledning til å uttale seg spesifikt om foreslått arealbruk. Nærmeste naboer vil også bli underrettet etter planvedtak, på samme måte som i en ordinær reguleringsplanprosess. Da arealbruksforslagene berører fylkesvei (Flyplassveien og Røstlandveien), vil også Nordland fylkeskommune bli involvert særskilt.

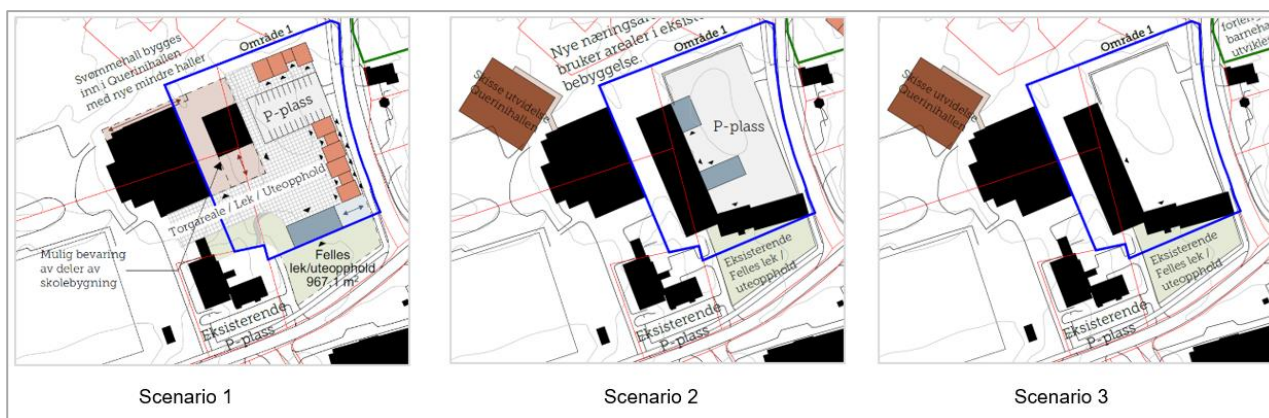
Ved å oppfylle bestemmelsene og følge prinsippene gitt i mulighetsstudien, vil det være mulig å sende inn en byggesøknad uten plankrav.

Mulighetsstudien viser prinsipper for hvordan sentrumsområdet kan utvikles, og være retningsgivende for funksjoner, volumoppbygging og materialbruk for ny bebyggelse.

Prosjektbeskrivelsen til "Et boligmarked i bevegelse" er et viktig kunnskapsgrunnlag for mulighetsstudien. Her beskrives boligsituasjonen på Røst, og type boliger det er behov for. Hovedfunnene fra prosjektbeskrivelsen er at eneboliger på Røst hovedsakelig er i stadig dårligere stand. Befolkningen er eldre enn landsgjennomsnittet, og siden boligene ikke er universelt utformede fungerer de dårlig for en aldrende befolkning. Det er en generell mangel på boliger, og kommunen har ikke mulighet til å ta imot flyktninger. I tillegg er det et økende behov for bolig til kortidsutleie, som følge av endringer i arbeidsmarkedet. Tendensen er at andelen av arbeidstakerne på Røst som ikke er fastboende øker, og det er derfor behov for flere utleieboliger.

3.2.1 Sentrumsformål

I område avsatt til sentrumsformål SF1 (se Figur 3-1) tillates kontor, forretning, bolig og tjenesteyting, herunder kulturinstitusjon, helseinstitusjon, samlingslokale og bevertning. I forbindelse med utvidelse av Querinihallen (se Figur 3-2 og vedlegg 4) og / eller i tilknytning til eksisterende svømmehall tillates det etablert idretts- / svømme- / flerbrukshall.

Figur 3-2 Utbyggingsscenarier fra mulighetsstudien – for detaljer se vedlegg 4.

Maks tillatt utnyttingsgrad og byggehøyder samt krav til atkomst, parkering og leke- og uteoppholdsareal fremgår av planbestemmelsene.

Krav til leke- og uteoppholdsareal kan løses i område avsatt til uteoppholdsareal (UTE3). Dette arealet var brukt til lekeareal tilhørende den gamle skolen. Kravet kan alternativt løses ved opparbeiding av leke- og uteoppholdsareal i område avsatt til sentrumsformål.

Intensjonen i mulighetsstudien er at ny bebyggelse utformes som et tun ved full utbygging (scenario 1), med felles parkering og uteområder inne i tunet. Uteområdene kan brukes til møteplass, lek, uteservering, markeds plass og hage /veksthus /drivhus, og tillates møblert med benker og bord samt lekeapparater.

Krav til parkering kan løses med bakkeparkering ved og i tilknytning til avkjørsel fra fylkesveien, eller i parkeringsanlegg.

Eksisterende bebyggelse (det gamle skolebygget) med tilhørende asfalterte uteareal, som var brukt til parkering, er svært slitt. Ideelt sett bør det gamle skolebygget rives eller pusses opp før området tas i bruk til boligformål. Det er derfor tatt inn i bestemmelsene at før boenheter kan tas i bruk, skal det være etablert et godt bomiljø med gode visuelle kvaliteter i omgivelsene.

3.2.1.1 Risiko og sårbarhet

ROS-sjekklisten tilhørende område avsatt til sentrumsformål er gjennomgått og fylt ut nedenfor.

Emne	Forhold eller uønsket hendelse	Vurdering	
		Nei	Merknad
Naturgitte forhold	Er området utsatt for snø- eller steinskred?	x	I NVE Atlas er det ikke registrert aktsomhetsområde for snø- eller steinskred, hverken i område avsatt til sentrumsformål (SF1) eller uteoppholdsareal (UTE3).
	Er området geoteknisk ustabil/er det fare for utglidning?	x	Mesteparten av Røst er under marin grense, men NVE anser risiko for områdeskred på Røst som lav. I henhold til NVEs Prosedyre for utredning av områdeskredfare (Sikkerhet mot kvikkleireskred – veileder Nr. 1/2019) punkt 2, vurderes faren for områdeskred på Røst som liten siden det er synlig berg i dagen rundt øyene på Røst.
	Er området utsatt for springflo/flom i sjø/vann?	x	Ifølge NVE Atlas er det ikke registrert aktsomhetsområde for flom i sjø, hverken i område avsatt til sentrumsformål eller uteoppholdsareal.
	Er området utsatt for flom i elv eller bekk/ lukket bekk?	x	Ifølge NVE Atlas er det ikke registrert aktsomhetsområde for flom i elv eller bekk, hverken i område avsatt til sentrumsformål eller uteoppholdsareal.
	Er det radon i grunnen?		Det er radon i grunnen med aktsomhetsgrad «moderat til lav» i hele Røst kommune. Det er pålagt krav om radonsperre i alle nye bygninger hvor det oppholder seg mennesker.
	Annet (spesifiser)?	x	
Infrastruktur	Vil utilsiktede/ukontrollerte hendelser som kan inntreffe på nærliggende transportårer, utgjøre en risiko for området?		
	• Hendelser på veg	x	
	• Hendelser på jernbane	x	
	• Hendelser på sjø/vann/elv	x	
	• Hendelser i luften	x	

	Vil utilsiktede/ukontrollerte hendelser som kan inntreffe på nærliggende virksomheter (industriforetak etc.) utgjøre en risiko for området?	
	• Utslipp av giftige gasser/væsker	X
	• Utslipp av eksplosjonsfarlig/brennbare væsker/gasser	X
	Medfører bortfall av tilgang på følgende tjenester spesielle ulemper for området?	
	• Elekrisitet	X
	• Teletjenester	X
	• Vannforsyning	X
	• Renovasjon/spillvann	X
	Dersom det går høyspentlinjer ved/gjennom området:	
	• Påvirkes området av magnetiske felt fra kraftlinjer?	X
	• Er det spesiell klatrefare i forbindelse med master?	X
	Er det spesielle farer forbundet med bruk av transportnett for gående, syklende og kjørende innenfor området?	
	• Til skole/barnehage	X
	• Til nærmiljøanlegg (idrett etc.)	X
	• Til forretning	X
	• Til busstopp	X
	Brannberedskap	
	• Omfatter området spesielt farlige anlegg?	X
	• Har området tilstrekkelig brannvannforsyning (mengde og trykk)?	Dokumenteres ved søknad om rammetillatelse.
	• Har området bare en mulig adkomstrute for brannbil?	X
Tidligere bruk	Er området påvirket/forurensset fra tidligere virksomhet?	
	• Gruver: åpne sjakter, steintipper etc.	X
	• Militære anlegg: fjellanlegg, piggrådsperringer etc.	X
	• Industrivirksomhet, herunder avfallsdeponering	X
	• Annet (spesifiser)	X
Omgivelser	Er det regulerte vannmagasiner i nærheten, med spesiell fare for usikker is?	X
	Finnes det naturlige terrengformasjoner som utgjør spesiell fare (stup etc.)?	X
	Annet (spesifiser)	X
Ulovlig virksomhet	Sabotasje og terrorhandlinger	
	• Er tiltaket i seg selv et sabotasje-/terrormål?	X
	• Finnes det potensielle sabotasje-/terrormål i nærheten?	X

3.2.2 Kombinert bebyggelse og anleggsformål

I område avsatt til kombinert bebyggelse og anleggsformål tillates bolig, kontor, forretning og tjenesteyting, herunder kulturinstitusjon, helseinstitusjon, forsamlingslokale og bevertning.

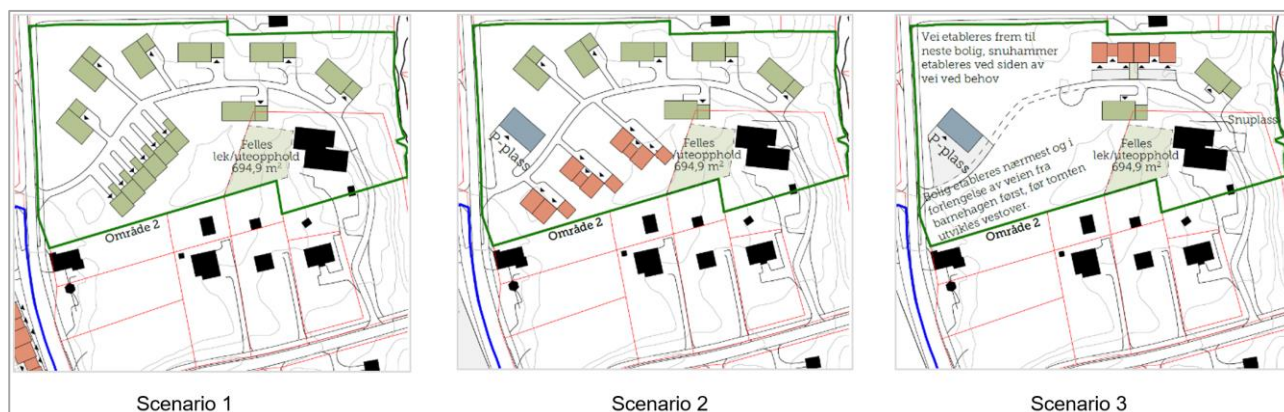
Maks tillatt utnyttingsgrad og byggehøyder samt krav til atkomst, parkering og leke- og uteoppholdsareal fremgår av planbestemmelsene.

Krav til leke- og uteoppholdsareal kan løses i område avsatt til uteoppholdsareal (UTE2). Dette arealet var brukt til lekeareal tilhørende den tidligere barnehagen. Kravet kan alternativt løses på egen tomt, i område avsatt til kombinert bebyggelse og anleggsformål.

Krav til parkering kan løses på egen tomt eller på felles parkeringsplass.

Intensjonen i mulighetsstudien er at eksisterende atkomstvei til den tidligere barnehagen fra Røstlandveien forlenges videre nord- og vestover og blir påkoblet Flyplassveien på motsatt side av avkjørselen til Golan. Ny bebyggelse tenkes plassert langs nord- og sørsiden av den nye atkomstveien. På plankartet er det lagt en hensynssone (infrastruktursone) som viser trasé til ny atkomstvei. Innenfor infrastrukturensone er det ikke tillatt tiltak som hindrer etablering av ny atkomstvei i henhold til denne intensjonen.

Det er lagt opp til en utbyggingsrekkefølge fra nærmeste avkjørsel / atkomst, dvs. fra vest og øst mot midten av området.

Figur 3-3 Utbyggingsplaner fra mulighetsstudien – for detaljer se vedlegg 4.

3.2.2.1 Risiko og sårbarhet

ROS-sjekklisten tilhørende område avsatt til kombinert bebyggelse og anleggsformål er gjennomgått og fylt ut nedenfor.

Emne	Forhold eller uønsket hendelse	Vurdering	
		Nei	Merknad
Naturgitte forhold	Er området utsatt for snø- eller steinskred?	x	I NVE Atlas er det ikke registrert aktsomhetsområde for snø- eller steinskred, hverken i område avsatt til kombinert bebyggelse og anleggsformål (KBA1) eller uteoppholdsareal (UTE2).
	Er området geoteknisk ustabil/er det fare for utglidning?	x	Mesteparten av Røst er under marin grense, men NVE anser risiko for områdeskred på Røst som lav. I henhold til NVEs Prosedyre for utredning av områdeskredfare (Sikkerhet mot kvikkleireskred – veileder Nr. 1/2019) punkt 2, vurderes faren for områdeskred på

			Røst som liten siden det er synlig berg i dagen rundt øyene på Røst.
	Er området utsatt for springflo/flo i sjø/vann?	x	Ifølge NVE Atlas er det ikke registrert aktsomhetsområde for flom i sjø, hverken i område avsatt til kombinert bebyggelse og anleggsformål eller uteoppholdsareal.
	Er området utsatt for flom i elv eller bekk/ lukket bekk?	x	Ifølge NVE Atlas er det ikke registrert aktsomhetsområde for flom i elv eller bekk, hverken i område avsatt til bebyggelse og anleggsformål eller uteoppholdsareal.
	Er det radon i grunnen?		Det er radon i grunnen med aktsomhetsgrad «moderat til lav» i hele Røst kommune. Det er pålagt krav om radonsperre i alle nye bygninger hvor det oppholder seg mennesker.
	Annet (spesifiser)?	x	
Infrastruktur	Vil utilsiktede/ukontrollerte hendelser som kan inntreffe på nærliggende transportårer, utgjøre en risiko for området?		
	• Hendelser på veg	x	
	• Hendelser på jernbane	x	
	• Hendelser på sjø/vann/elv	x	
	• Hendelser i luften	x	
	Vil utilsiktede/ukontrollerte hendelser som kan inntreffe på nærliggende virksomheter (industriforetak etc.) utgjøre en risiko for området?		
	• Utslipp av giftige gasser/væsker	x	
	• Utslipp av eksplosjonsfarlig/brennbare væsker/gasser	x	
	Medfører bortfall av tilgang på følgende tjenester spesielle ulemper for området?		
	• Elektrisitet	x	
	• Teletjenester	x	
	• Vannforsyning	x	
	• Renovasjon/spillvann	x	
	Dersom det går høyspentlinjer ved/gjennom området:		
	• Påvirkes området av magnetiske felt fra kraftlinjer?	x	
	• Er det spesiell klatrefare i forbindelse med master?	x	
	Er det spesielle farer forbundet med bruk av transportnett for gående, syklende og kjørende innenfor området?		
	• Til skole/barnehage	x	
	• Til nærmiljøanlegg (idrett etc.)	x	
	• Til forretning	x	
	• Til busstopp	x	
	Brannberedskap		
	• Omfatter området spesielt farlige anlegg?	x	

	Har området tilstrekkelig brannvannforsyning (mengde og trykk)?		Dokumenteres ved søknad om rammetillatelse.
	Har området bare en mulig adkomstrute for brannbil?	x	
Tidligere bruk	Er området påvirket/forurensset fra tidligere virksomhet?		
	Gruver: åpne sjakter, steintipper etc.	x	
	Militære anlegg: fjellanlegg, piggrådsperringer etc.	x	
	Industrivirksomhet, herunder avfallsdeponering	x	
	Annet (spesifiser)	x	
Omgivelser	Er det regulerte vannmagasiner i nærheten, med spesiell fare for usikker is?	x	
	Finnes det naturlige terrengformasjoner som utgjør spesiell fare (stup etc.)?	x	
	Annet (spesifiser)	x	
Ulovlig virksomhet	Sabotasje og terrorhandlinger		
	Er tiltaket i seg selv et sabotasje-/terrormål?	x	
	Finnes det potensielle sabotasje-/terrormål i nærheten?	x	

3.2.3 Virkninger av nye arealformål

Utbygging av områdene i henhold til intensjonen i mulighetsstudien vil i liten grad påvirke barnehage- eller skolekapasitet.

Sol- og skyggeanalysen i mulighetsstudien viser at det, generelt, er gode solforhold innenfor områder avsatt til sentrumsformål og kombinert bebyggelse og anleggsformål (SF1 og KBA1) samt uteoppholdsareal (UTE2 og UTE3).

Det er tatt utgangspunkt i og hensyn til stedets karakter og estetiske og bygningsmessige uttrykk, ved å sette krav til bl.a. bygningstyper, utnyttingsgrad og byggehøyder samt takform og kledning, i planbestemmelsene.

Utbygging av området vurderes ikke å ha negative virkninger på hverken kulturminner, naturverdier eller landbruk.

Ifølge Vegkart er ÅDT på Flyplassveien i den aktuelle strekningen anslått til 100 (gjelder for 2023), dvs. svært lav. Det er også anslått lav ÅDT på Røstlandveien, 200 (gjelder for 2023) vest for krysset Flyplassveien x Røstlandveien og 160 (gjelder for 2023) øst for samme kryss hvor avkjørsel til den tidligere barnehagen ligger.

Området er flatt og veiene samt kryss og avkjørsl er oversiktlige. Dagens plassering av avkjørsel fra Flyplassveien (til område avsatt til sentrumsformål) og Røstlandveien (til den tidligere barnehagen) beholdes. Det er åpnet for etablering av ny avkjørsel fra Flyplassveien til område avsatt til kombinert bebyggelse og anleggsformål (KBA1). Avkjørslene skal utformes i henhold til Statens vegvesens håndbøker og veinormaler, og behov for utbedring avklares i forbindelse med byggesøknaden. Ved tilrettelegging for tiltak som utløser behov for bruk av avkjørselen, skal Nordland fylkeskommune høres.

Utbygging av områdene vurderes ikke å ha negative konsekvenser for trafikk. Byggegrense mot fylkesvei er vist på plankartet.

Tilkobling til kommunalt VAO-nett vurderes heller ikke å være spesielt problematisk. Da det er mangel på brannvann i Røst, skal tilstrekkelig brannvannforsyning dokumenteres ved søknad om rammetillatelse.

3.3 Boligutvikling

Mulighetsstudie-områdene sentralt på Røst (SF1 og KBA1) dekker mye av fremtidig boligbehov, i tillegg er det i ny plan avsatt ett mindre (ca. 5 daa) boligområde (B25) for enebolig. Utbygging av sentrumsområdene vil trolig kunne bidra til mer sirkulasjon i boligmarkedet på Røst og frigjøring av flere eneboliger.

3.3.1 LNF-spredd boligområder

Områder som i tidligere kommuneplan var avsatt til spredt bolig er nå endret til boligformål der det er eksisterende boliger, og øvrige arealer er avsatt til LNF. Boligformål ansees som å være et mer korrekt formål enn LNF-spredd boligbebyggelse i disse områdene. Statsforvalteren i Nordland har ved oppstart av planarbeidet også bedt kommunen om å vurdere eksisterende LNF-spredd-områder med tanke på å redusere omfanget av disse.

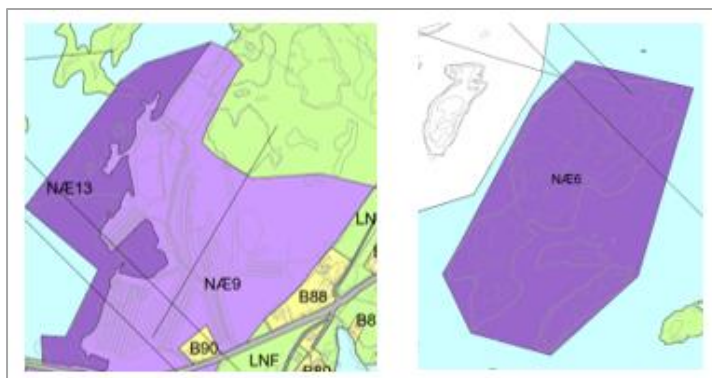

Samlet areal med LNF-spredd boligområder som omdisponeres er ca. 395 daa, og av dette arealet er ca. 125 daa omdisponert til bolig og ca. 270 daa omdisponert til LNF.

Figur 3-4 Eksempel fra Grimsøya: Tidligere kommuneplan med LNF-spredd boligområde til venstre, og ny plan med bolig- og LNF-områder.

3.4 Næringsutvikling

Hvis man ser bort fra områdene innenfor reguleringsplan for Røst havn, var det i tidligere kommuneplan avsatt relativt lite areal til framtidig næringsformål. I ny plan er det lagt inn to nye næringsarealer. Det ene arealet (NÆ13) er en utvidelse av et eksisterende helleområde ut i sjø på ca. 21.3 daa, men samtidig reduseres tidligere næringsareal i nord av hensyn til våtmarksområder. Det andre arealet (NÆ6) er øya Røstlyngvær på ca. 111 daa som er foreslått til akvakultur på land, men som også kan brukes til annen næring. Det er knyttet krav om utarbeidelse av reguleringsplan til næringsarealet på Røstlyngvær

Figur 3-5 Utvidelse av næringsområde for fiskehjeller (NÆ13) vises til venstre (mørk lilla), og nytt næringsområde på Røstlyngvær (NÆ6) vises til høyre.

3.4.1 Akvakultur i sjø

I tidligere kommuneplan var det avsatt åtte relativt små områder til akvakultur – to av dem til oppdrett av skjell, og de øvrige til fiskeoppdrett. Av disse åtte områdene er bare ett tatt i bruk (levendelagring av villfanget fisk), og ett annet er omsøkt til bruk for levendelagring av villfanget fisk.

I ny plan er det lagt inn et nytt område for taredyrking ved (AKV4). Flere av de tidligere mindre akvakulturområdene er fjernet fra plankartet eller utvidet. Dette innebærer at det nå totalt er avsatt fem områder til akvakultur i sjø. To områder er avsatt til levendelagring av villfanget fisk (AKV3 og AKV5), to til akvakultur alle arter, med bestemmelse om at søknad om oppdrett av torsk krever nærmere utredning av

konsekvenser for villtorsk, (AKV1 og AKV2), og det siste er det nevnte akvakulturområdet for taredyrking (AKV4).

Samlet areal avsatt til akvakultur i sjø er 1 935 daa, som innebærer en økning fra tidligere kommuneplan med ca. 570 daa.

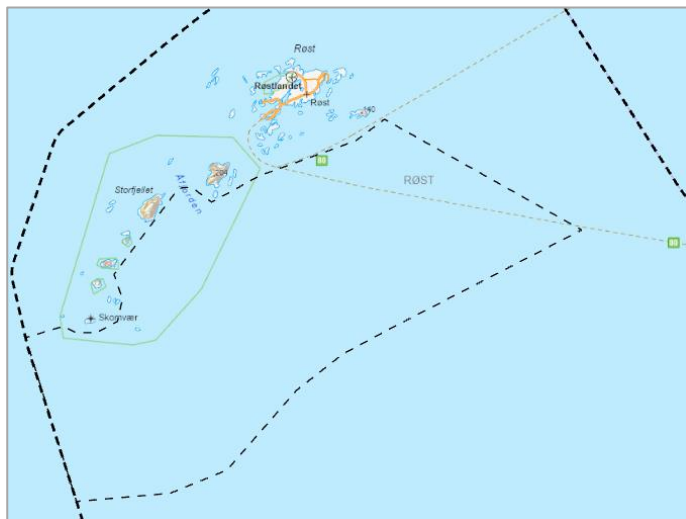
3.4.2 Fiske

Det var ikke lagt inn egne områder med fiskeformål i tidligere kommuneplan. Etter innspill fra Fiskeridirektoratet og i dialog med Fiskerne på Røst er det nå avsatt 543 000 daa til fiskeformål. Det er selvsagt fremdeles tillatt med fiske utenfor fiskeformåls-områdene også, men innenfor områdene med fiskeformål er det knyttet en egen bestemmelse om at det ikke er tillatt med dumping eller etablering av kabler, rør, flytebrygger, kai, fortøyningsinnretninger som hindrer eller er til ulempe for fiske.

3.4.2.1 Bestemmelsesområde mot bruk av snurrevad og trål

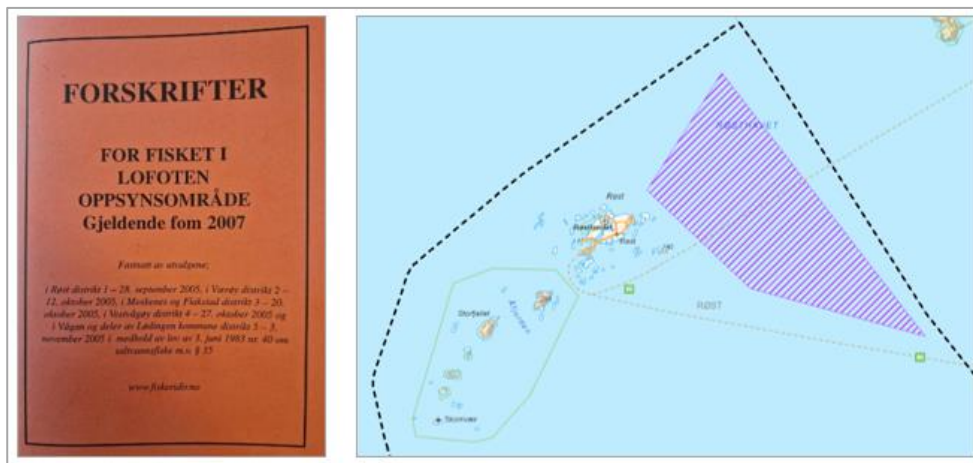
Røst kommune ønsker å begrense bruken av snurrevad og trål på deler av sjøområdene på innsiden (sørsiden) av Røst av hensyn til gyte- og oppvekstvilkår for fisk. Området er et særlig viktig og sårbart område for fiskebestandene på Røst.

Beskyttelse av dette området er viktig for å sikre stabil bestandsutvikling, og dermed næringsgrunnlaget for både lokale og tilreisende fiskere – og ikke minst for den viktige fiskerinæringen på land.

Figur 3-6 Bestemmelsesområdet som beskytter mot bruk av snurrevad og trål er vist med stipla linje. Tykkstipla linje viser plangrensen for kommuneplanen.

Området som foreslås vernet mot fiske med snurrevad og trål på innsiden av Røst, har vært unntatt for bruk av snurrevad og trål også tidligere, men disse begrensingene er nylig endret av Fiskeridirektoratet. I Forskrift for fisket i Lofoten oppsynsområde fra 2007, var fiske med snurrevad begrenset til yttersiden og til østlige deler av innsiden av Røst, jf. Figur 3-7.

Figur 3-7 Forskrift for fisket i Lofoten oppsynsområde fra 2007. Lillaskravert område viser området på innsiden av Røst hvor det var tillatt for fiske med snurrevad.

Når Fiskeridirektoratet åpnet for fiske med snurrevad der det tidligere ikke var tillatt, er fiskerne på Røst bekymret for at dette vil skade bunnforholdene i oppvekt- og gyteområdet, og dermed skade fremtidig fiske.

Havforskningsinstituttet har på bestilling fra Nærings- og Fiskeridepartementet (NFD) i 2023 utarbeidet rapporten: [Effekter av bunntråling – Sammenstilling av kunnskap om bunnpåvirkning fra trål og snurrevad relevant for norske farvann \(S. Løkkeborg m.fl. 2023\)](#). Det er ifølge rapporten de aktive/mobile redskapene med bunnkontakt som regnes å ha klart størst påvirkning på bunnsedimenter og bunnsamfunn. Rapporten oppsummeres med at det i dag er store kunnskapshull i hvilken grad fiske med snurrevad og trål påvirker økosystemene og livet i havet. Her er utdrag fra rapportens sammendrag:

Det er utført få studier av hvordan norske trålfiskerier påvirker bunnhabitater og bunnfauna, og slike effekter vil være påvirket av forhold som redskapstype, intensiteten i fiskeriet, type bunnhabitat, type substrat, artssammensetning og naturlige forstyrrelser (havstrømmer og bølger) i hydrodynamisk aktive områder.

Det er godt dokumentert at bunntråling har stor påvirkning på habitater dominert av store, fastsittende, sentvoksende og langtidslevende organismer som koraller, svamper og sjøfjær. Undersøkelser utført i Barentshavet har vist at tråling fanger, forflytter og skader bunnfauna i slike habitattyper. Studier i andre havområder og på andre typer bunnhabitater har vist nedgang i antall og biomasse av noen av de undersøkte artene, og at graden av påvirkning varierer mellom studiene (dvs. effektene er stedsspesifikke).

Restitusjonstiden for habitater som har vært påvirket av trålkativitet vil variere mye avhengig av fiskeintensitet og varighet, type bunndyrsamfunn og naturlig påvirkning fra strøm og bølger. Et bløtbunnsamfunn vil restitueres langt raskere enn et korallrev, og studier har vist at moderat påvirkete områder kan restituere i løpet av ett år, mens for områder hvor det har pågått tråling i mange år vil restitusjonstiden være lengre enn 10 år. Det er store kunnskapshull om effektene av bunntråling på ulike bunnhabitater og bunndyrsamfunn, og på økosystemet knyttet til havbunnen. Storskala og stedsspesifikke forvaltningseksperimenter vil være nødvendige for å frembringe relevant kunnskap om effekter av bunntrål og betydningen av restituerte bunnsamfunn for økosystemet og dets funksjoner.

Røst kommune viser til føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven (§ 9), og ønsker å beskytte en liten men viktig del av Røst kommunes sjøarealer mot bruk av snurrevad og trål. Dette er i tråd med Kommunal- og moderniseringsdepartementets veileder *Planlegging i sjøområdene* (2020):

Kommunene har gjennom plan- og bygningsloven hovedansvaret for å disponere arealene i Norge. Dette er en viktig og sentral rolle i arbeidet med å ivareta naturmangfoldet. Når kommunen utarbeider og vedtar arealplaner som berører naturmangfold, skal reglene om bærekraftig bruk i naturmangfoldlovens kapittel II brukes. Naturmangfoldloven kapittel II er sektorovergripende og miljøprinsippene skal også vurderes og vektlegges når det fattes vedtak etter sektorlover. Kjente registreringer av marine naturtyper og arter er stedfestet og finnes i Naturbase og Artskart. Disse inneholder informasjon om arter og naturtyper som er truet, utsatt for reduksjon eller er sjeldne. Det er foreløpig manglende kunnskap om det marine naturmiljøet, noe som gjør føre-var prinsippet sterkere gjeldende.

Bestemmelsesområdet utgjør ca. 7,6 % av havområdene i Røst kommune (inkludert territorialfarvann). Kommunen har knyttet følgende bestemmelse til området: *I bestemmelsesområdet tillates ikke bruk av snurrevad eller trål. Sjøbunnen skal beskyttes mot skade for å sikre sårbare gyteområder.*

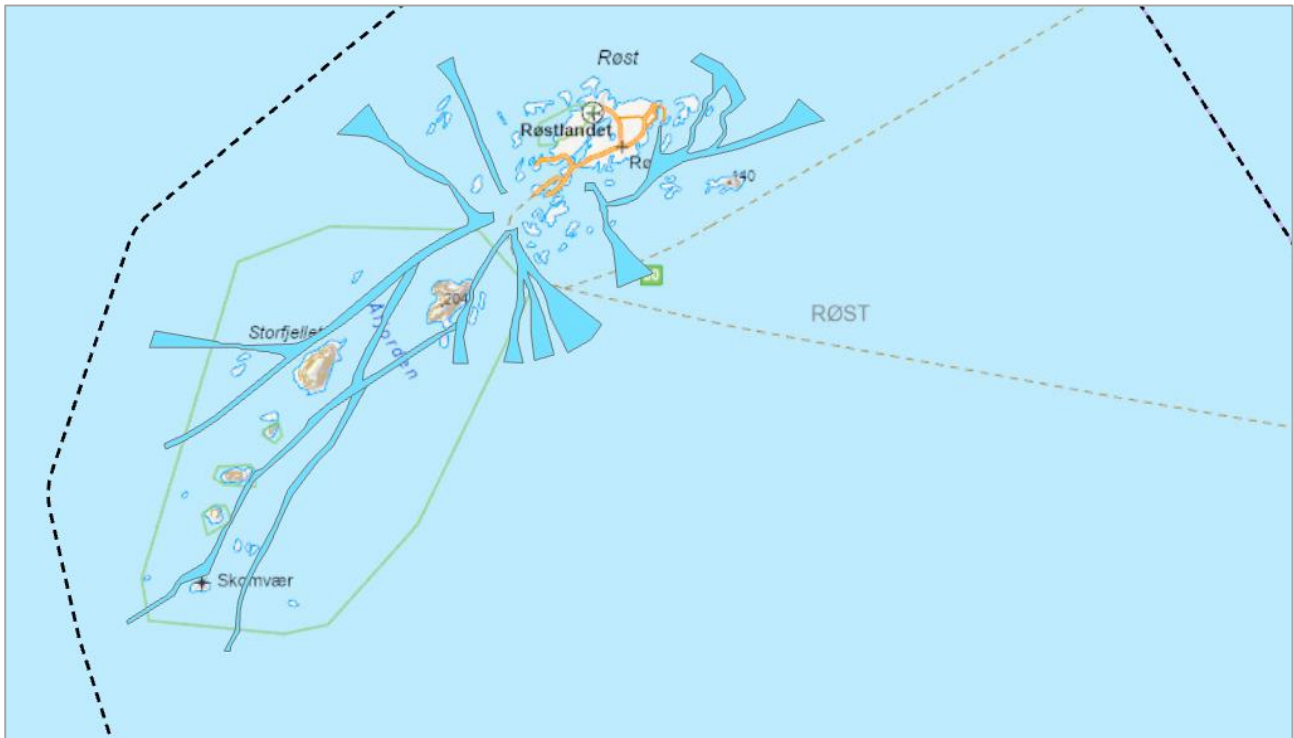
Røst har så lenge det har bodd folk på øya vært avhengig av fiskeressursene i havet. Kommunen har en av verdens rikeste fiskebestander, og øysamfunnet lever hovedsakelig også i dag av fiskebestandene – enten som fiskere på havet eller i form av fiskerinæringen på land. For kommunen er det avgjørende å ivareta ressursene i havet på en bærekraftig måte, slik at også fremtidige generasjoner kan nyte godt av denne fornybare ressursen. Tradisjonelt fiske er viktig for kommunen å ivareta, og derfor ønsker kommunen å beskytte noen ekstra sårbare områder mot snurrevad og trål slik at bunnforholdene og økosystemet i dette området sikres for fremtiden.

3.5 Ferdsl i sjø

Det var ikke lagt inn egne områder for ferdsl i sjø i tidligere kommuneplan. Røst kommune har etter innspill fra Fiskerne på Røst og i dialog med Kystverket sikret viktige ferdselsårer i sjø mot faste installasjoner.

Ferdelsområdene i sjø kan brukes til friluftsliv, fiske m.m. og til utlegging av sjøledninger når det ikke er til ulempe for sjøtrafikk.

Det er avsatt 15 654 daa til ferdsel i sjø se Figur 3-8.

Figur 3-8 Ferdelsområder i sjø med bestemmelse som beskytter områdene mot faste installasjoner som kan være til hinder for sjøtrafikk.

4 Arealregnskap

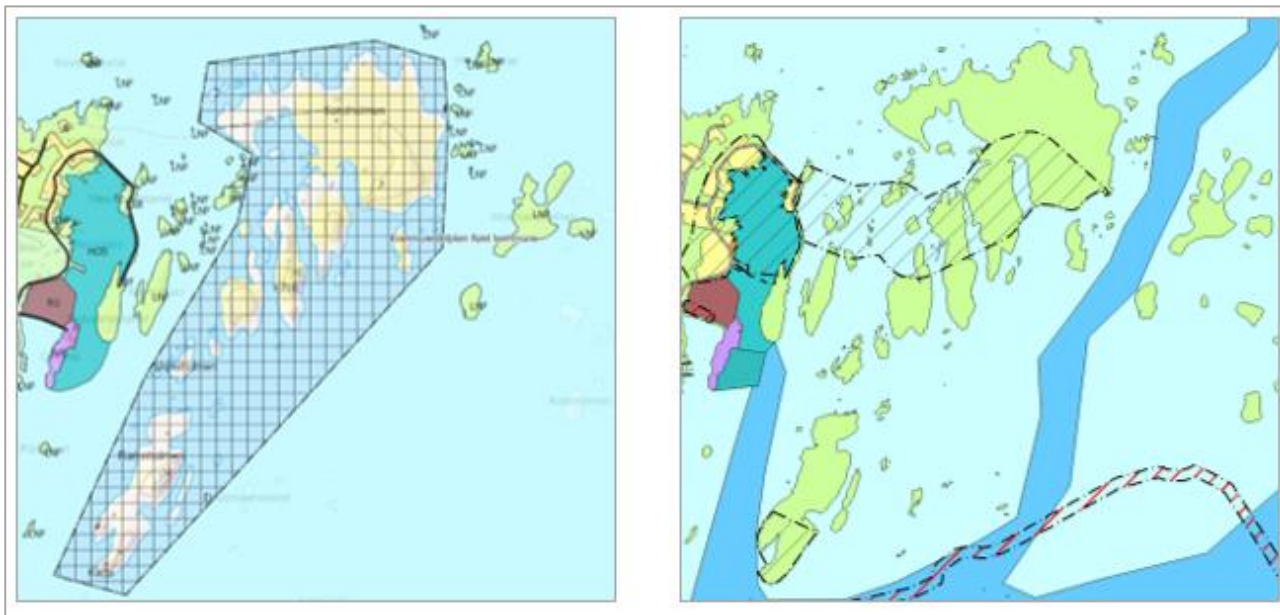
Gjeldende arealplan dekker ikke hele kommunen, arealformålene i gjeldende plan er ikke direkte sammenlignbare med dagens arealformål og det er også flere feil i gjeldende plan. For å få et godt sammenligningsgrunnlag og utarbeide et forståelig arealregnskap som viser endringene i arealbruk mellom nytt planforslag og gjeldende arealplan har det derfor vært nødvendig å gjøre flere bearbeidinger av gjeldende plan. Først var det nødvendig å digitalisere gjeldende plan og omkode alle arealformål til dagens SOSI-koder. Deretter ble mindre feil i gjeldende plan rettet opp, og uplanlagt areal i sjø ble lagt inn som Bruk og vern i sjø.

For å få et komplett arealregnskap for hele Røst kommune, og dermed et totalbilde på hvor mye areal som er avsatt til ulike formål, har vi også inkludert arealformål innenfor reguleringsplaner for Røst Havn og Røst lufthavn i arealregnskapet.

I tabell 4-1 vises arealregnskap for gjeldende kommuneplan (for hele planområdet og justert for feil) og arealregnskap for planforslaget. Til høyre i tabellen vises differansen i arealbruk mellom gjeldende plan og nytt planforslag.

For landarealene er en av de største endringene at alle LNF-spredd boligområder er omgjort til henholdsvis LNF og Boligbebyggelse (se KU forslag 7, 10, 16, 21 og 25). I tillegg har kommunen valgt å endre et areal som i gjeldende kommuneplan er båndlagt for fremtidig vindkraftutbygging i ved Sandholmen-Ramholmen til LNF for landområdene og til Bruk og vern av sjø og vassdrag for sjøområdene, jf. Figur 4-1. Dette innebærer at mer enn 300 daa er endret til LNF, og ca. 500 daa er endret til Bruk og vern av sjø og vassdrag. Samlet er litt over 800 daa endret fra båndlagt utbyggingsområde til vindkraftverk til LNF og Bruk og vern av sjø.

I den nye arealplanen er 7 895 daa avsatt til LNF, noe som utgjør ca. 78 % av alt landareal i kommunen.

Figur 4-1 Tidligere kommuneplan for Røst til venstre viser båndlagt område for vindkraftutbygging (rute-skravert-område), og til høyre vises planforslaget der området er endret til LNF og Bruk og vern av sjø.

For sjøarealene er de største endringene at store områder i planforslaget er avsatt til fiske, og et betydelig areal er avsatt til ferdsel i sjø. Areal avsatt til akvakultur i sjø er økt med ca. 570 daa, men dette er hovedsakelig justering og utvidelser av akvakulturområder som allerede er avsatt i gjeldende plan.

Tabell 4-1 Arealregnskap som viser hvordan arealet i Røst kommune er fordelt på ulike arealformål i gjeldende (justert kommuneplan), arealfordelingen i nytt planforslag og differansen mellom dem..

Gjeldende KPA med mindre justeringer (inkl. reguleringsplan for havn og lufthavn)		Planforslag ny KPA (inkl. reguleringsplan for havn og lufthavn)		Differanse mellom justert gjeldende KPA og planforslag ny KPA
§11-7. Nr. 1 - Bebyggelse og anlegg	Areal (daa)	§11-7. Nr. 1 - Bebyggelse og anlegg	Areal (daa)	Areal (daa)
1110 - Boligbebyggelse	367,5	1110 - Boligbebyggelse	514,9	147,4
1120 - Fritidsbebyggelse	1,7	1120 - Fritidsbebyggelse	1,7	0
1130 - Sentrumsformål	0	1130 - Sentrumsformål	8	8
1150 - Forretninger	7,4	1150 - Forretninger	7,4	0
1160 - Offentlig eller privat tjenesteyting	46,9	1160 - Offentlig eller privat tjenesteyting	40	-6,9
1170 - Fritids- og turistformål	2,6	1170 - Fritids- og turistformål	4,9	2,3
1200 - Råstoffutvinning	63	1200 - Råstoffutvinning	34,1	-28,9
1300 - Næringsbebyggelse	601,5	1300 - Næringsbebyggelse	757,1	155,6
1400 - Idrettsanlegg	41,6	1400 - Idrettsanlegg	57,3	15,7
1500 - Andre typer bebyggelse og anlegg	22,9	1500 - Andre typer bebyggelse og anlegg	23,4	0,5
1600 - Uteoppholdsareal	1,1	1600 - Uteoppholdsareal	3,1	2
1700 - Grav- og urnelund	13	1700 - Grav- og urnelund	13	0
1800 - Kombinert bebyggelse og anleggsformål	26,3	1800 - Kombinert bebyggelse og anleggsformål	42,3	16
Sum areal denne kategori:	1195,5	Sum areal denne kategori:	1507,2	311,7
§11-7. Nr. 2 - Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur	Areal (daa)	§11-7. Nr. 2 - Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur	Areal (daa)	Areal (daa)
2010 - Veg	184,6	2010 - Veg	189,2	4,6
2030 - Lufthavn	302,9	2030 - Lufthavn	302,9	0
2040 - Havn	7,9	2040 - Havn	8,5	0,6
2044 - Molo	0	2044 - Molo	11,6	11,6
2050 - Hovednett for sykkel	21,3	2050 - Hovednett for sykkel	21,3	0
2080 - Parkering	2,7	2080 - Parkering	2,7	0
2800 - Kombinerte formål	5,3	2800 - Kombinerte formål	5,3	0
Sum areal denne kategori:	524,7	Sum areal denne kategori:	541,5	16,8
§11-7. Nr. 3 - Grønnstruktur	Areal (daa)	§11-7. Nr. 3 - Grønnstruktur	Areal (daa)	Areal (daa)
3040 - Friområde	8,9	3040 - Friområde	13	4,1
Sum areal denne kategori:	8,9	Sum areal denne kategori:	13	4,1
§11-7. Nr. 5 - Landbruks-, natur- og friluftformål	Areal (daa)	§11-7. Nr. 5 - Landbruks-, natur- og friluftformål	Areal (daa)	Areal (daa)
5100 - LNF	7470,5	5100 - LNF	7894,6	424,1
5210 - Spredt boligbebyggelse	395,4	5210 - Spredt boligbebyggelse	0	-395,4
5220 - Spredt fritidsbebyggelse	211,7	5220 - Spredt fritidsbebyggelse	211,7	0
Sum areal denne kategori:	8077,6	Sum areal denne kategori:	8106,3	28,7
§11-7. Nr. 6 - Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone	Areal (daa)	§11-7. Nr. 6 - Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone	Areal (daa)	Areal (daa)
6001 - Bruk og vern	1583277	6001 - Bruk og vern	1019463,8	-563813,2
6100 - Ferdsel	0	6100 - Ferdsel	15654	15654
6110 - Ankringsområde	0	6110 - Ankringsområde	321,7	321,7
6220 - Havneområde i sjø	646,2	6220 - Havneområde i sjø	633,9	-12,3
6230 - Småbåthavn	19,3	6230 - Småbåthavn	47,6	28,3
6300 - Fiske	0	6300 - Fiske	547696,8	547696,8
6400 - Akvakultur	1364,3	6400 - Akvakultur	1935,1	570,8
6500 - Drikkevann	121,9	6500 - Drikkevann	121,9	0
6600 - Naturområde	185,6	6600 - Naturområde	186,2	0,6
6800 - Kombinerte formål i sjø og vassdrag	404	6800 - Kombinerte formål i sjø og vassdrag	404	0
Sum areal denne kategori:	1586018,3	Sum areal denne kategori:	1586465	446,7
§11-8 d - Sone for båndlegging	Areal (daa)	§11-8 d - Sone for båndlegging	Areal (daa)	Areal (daa)
Båndlagt areal for vindkraftverk	808	Båndlagt areal for vindkraftverk	0	-808

5 Lokal måloppnåelse – oppfølging av strategier i kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel for Røst vedtatt juni 2022 er kommunens overordna styringsverktøy for Røstsamfunnet. Det er i den slått fast at framtidig planverk i Røst bør peke på hvordan den enkelte plan bidrar til å nå målene i samfunnsplanen. FNs bærekraftsmål har dannet grunnlag for strategiene i samfunnsplanen.

I konsekvensutredningen (se vedlegg 2), er hvert enkelt forslag til arealbruksendring vurdert opp mot relevante strategier i samfunnsdelen, og det er gjort en samlet vurdering for hvert forslag om innspillet vil bidra til lokal måloppnåelse.

Av samfunnsdelens ni temaområder vil vi se nærmere på i hvilken grad planforslaget følger opp strategiene for følgende temaområder:

- **Samferdsel og øvrig infrastruktur**
- **Næringsutvikling og verdiskapning**
- **Stedsutvikling og boligtilbud**
- **Natur, friluftsliv og klima**

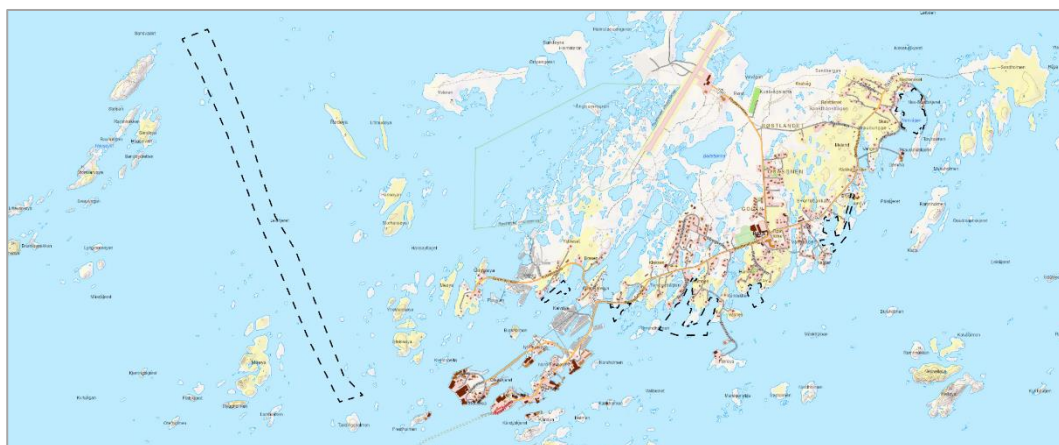
5.1 Samferdsel og øvrig infrastruktur

Kommuneplanens samfunnsdel har en rekke strategier knyttet til ønsket utvikling for samferdsel og øvrig infrastruktur. Sammenlignet med gjeldende kommuneplan fra 2009, er det foreslått flere viktige infrastrukturtiltak i dette planforslaget.

Planforslagets fokus på sentrumsutvikling (se kapittel 3.2 om mulighetsstudien) bidrar til å oppnå flere av strategiene i samfunnsplanen:

- Planlegge og utvikle sentrum når gamle Røst skole er fjernet
- Bygge infrastruktur som gjør at man kan møtes og ha kontakt på tvers av generasjoner
- Legge til rette for godt og variert botilbud, boareal og diversitet av boligtyper

Samferdsel og infrastruktur på havet er svært viktig for Røst. Planforslaget åpner for flere arealbruksendringer som bidrar til å sikre og forbedre forholdene for ferdsel i sjø. Blant annet er arealformålet *ferdsel i sjø* lagt inn i plankartet for å sikre disse viktige ferdselsårene (se kapittel 3.5). Videre åpner planforslaget for utdyping/mudring av Skarvholmleia, og mudring flere steder langs land som naturen har fylt opp av masser, og som nå ikke lengre kan nås med båt. Mudring og utdypingstiltak vil gi tilgang på masser som er en mangelvare på Røst.

Figur 5-1
Områder innenfor svartstipla-linjer åpnes for mudring/utdyping i ny plan. I området helt til venstre (Skarvholmleia) tillates også utdyping.

Planforslaget åpner også for etablering av småbåthavn ved Omundholmen og molo ved Demma. Samlet bidrar dette til at planforslaget følger opp blant annet disse strategiene i kommuneplanens samfunnsdel:

- Arbeide for at farledene som benyttes av fiskeflåten får bedre sikkerhet og økt dybde
- Igangsette et forprosjekt som utreder utdyping av Skarvholmleia, mot yttersiden av Røst
- Etablere flere båtplasser i hele kommunen, for å øke allmennhetens tilgang til øyer, fjell, strandlinjen og opprettholde kystkulturen.

Planforslaget legger dessuten til rette for gang- og sykkelveg til Røst lufthavn, og følger med dette opp en annen viktig strategi på Røst:

- Røst skal være en trafiksikker kommune.

På Røst er også tilgjengeliggjøring av kommunens *øyer og fjell for befolkningen* en viktig strategi. Et bidrag til slik tilgjengeliggjøring, er at planforslaget åpner for tilrettelegging av adkomst til Sandholmen.

Vurdering av lokal måloppnåelse *Samferdsel og øvrig infrastruktur*:

Planforslaget inneholder flere arealbruksendringer som bidrar til å oppfylle mange av strategiene i Samfunnsdelen under temaområde *Samferdsel og infrastruktur*. Særlig gjelder dette utvikling av sentrumsområder til variert botilbud og næringsliv, men også sikring og forbedring av forholdene for ferdsel i sjø. Noen av strategiene under dette temaområdet knytter seg særskilt til Røst havn som ikke er del av kommuneplanens arealdel. Reguleringsplan for Røst havn skal revideres i en egen planprosess.

5.2 Næringsutvikling og verdiskapning

Stort sett alle de foreslåtte arealbruksendringene i planforslaget er vurdert å medføre positive konsekvenser for næringsliv, bolyst og sysselsetting. Ti av forslagene er vurdert å medføre betydelig positiv effekt.

Blant forslagene som er vurdert å gi betydelig positiv effekt, er nye og utvidede akvakulturområder. Kommunen har som mål at havbruk skal være en aktiv næring som stadig utvikles, om med ett nytt område for taredyrking og to større områder for fiskeoppdrett i sjø ligger mulighetene åpne for å realisere dette målet. Det er også avsatt et område på land (Røstlyngvær) som kan utvikle havbruksnæringen. Satsingen på havbruk følger opp flere strategier i samfunnsdelen:

- Ny arealplan skal tilrettelegge for nye næringsarealer på land og til sjøs.
- Samordnet arealdisponering (kystsoneplan) skal tilpasses utviklingen i driftsmetoder.
- Sjø- og landbaserte anlegg videreutvikles.
- Tilrettelegging for nye næringer i havrommet.

Tørrfiskproduksjon er en av de viktigste næringene på Røst, og det er behov for mer areal til fiskehjeller for tørking av fisk. Planforslaget legger derfor opp til utvidelse av et eksisterende hjelleområde, og følger med dette opp en av strategiene i samfunnsdelen:

- Arealplan og kystsoneplan skal legge vekt på næringens behov og interesser.
- Det skal arbeides for at fiske og havbruk skal være viktigste næringsveier på Røst, også i framtida.

Planforslaget tilrettelegger for område til bobilparkering og bobilturisme. Dette bidrar til å oppfylle følgende strategier:

- Tilrettelegge for et allsidig reiseliv og et fremtidsrettet overnattingstilbud.
- Arbeide for infrastrukturtiltak som har et langsiktig perspektiv og utviklings-/vekstpotensial.
- Reiselivet bidrar til næringsrettet stedsutvikling.

Også fokuset på sentrumsutvikling (se kapittel 3.2 om mulighetsstudien) kan bidra til å oppnå flere av strategiene knyttet til næringsutvikling:

- Stedsuavhengige arbeidsplasser, herunder kontorfellesskap/ innovasjonshub etableres.

- Stedsuavhengige arbeidsplasser, herunder kontorfellesskap/ innovasjonshub etableres.
- Varierte nærings- og handelsarealer.

Vurdering av lokal måloppnåelse *Næringsutvikling og verdiskapning*:

Planforslaget inneholder flere arealbruksendringer som bidrar til å oppfylle flere av strategiene i Samfunnsdelen under temaområde *Næringsutvikling og verdiskapning*. Særlig gjelder dette nye og utvidede akvakulturområder både på land og i sjø, men også utvidelse av eksisterende hjelleområde. Utvikling av sentrumsområder og et nytt område for bobilparkering bidrar også til å oppnå flere av strategiene i samfunnsdelen.

5.3 Stedsutvikling og boligtilbud

For temaområdet *Stedsutvikling og boligtilbud* er det særlig utvikling av sentrumsområdene gjennom mulighetsstudien som bidrar til lokal måloppnåelse:

- Styrke tettstedsutviklingen og tilrettelegge for sambruk
- Anlegge møteplasser og uterom med beplantning og møblering tilpasset stedet, kunstnerisk utsmykning, bevisst valg av dekke på bakken, med gode solforhold og dimensjoner tilpasset planlagt bruk.
- Utvikle varierte botilbud, inklusive nøkkelklare leide og eide leiligheter for unge mennesker og personer i sårbare situasjoner.
- Arbeide for etablering av offentlige toaletter
- Røst skal utvikles under stedegen identitet

Vurdering av lokal måloppnåelse *Stedsutvikling og boligtilbud*:

Gjennom mulighetsstudien og avsetting av sentrale arealer til sentrumsformål og kombinert bebyggelse, er flere av målsettingene og strategiene i samfunnsdelen imøtekommet.

5.4 Natur, friluftsliv og klima

Planforslaget bidrar til å sikre naturverdier. Flere foreslåtte nye utbyggingsområder er enten avvist eller redusert i omfang for å ivareta naturverdier. Planen bidrar også til å videreutvikle friluftslivet. Særlig gang- og sykkelveg til Røst lufthavn med omkringliggende friluftsområder og tilrettelegging av tursti/turvei til Sandholmen er positivt for friluftslivet. Forslaget tar også hensyn til klimaendringer, og bidrar ikke til unødvendig klimagassutslipp.

Følgende strategier i samfunnsdelen bidrar planforslaget til å nå:

- Tar miljøhensyn på alvor.
- Alle skal ha mulighet til nære turmuligheter, oppleve utsiktspunkter, strender og naturmangfold i et rent miljø.
- Sørge for at det fins universelt utformede turveier.
- Etablere flere båtplasser i hele kommunen, for å øke allmennhetens tilgang til øyer, fjell, strandlinjen og opprettholde kystkulturen.
- Bevare kystkultur og sikre folk adgang til strandsonen ved at det blir lettere å sette opp naust/ sjø- og badehus, både for privatpersoner og for allmenheten.

Vurdering av lokal måloppnåelse *Natur, friluftsliv og klima*:

Planforslaget ivaretar og sikrer naturverdier, og bidrar til videreutvikling av friluftslivet. Forslaget tar også hensyn til klimaendringer, og bidrar ikke til unødvendig klimagassutslipp.

6 Samlede virkninger av planforslaget

I dette kapitlet vurderes virkningene av de samlede arealbruksendringer i planforslaget, fordelt på miljø- og samfunnstema, samt konsekvenser for risiko og sårbarhet (ROS). For full oversikt over konsekvenser av tiltakene som er utredet vises det til vedlegg 2 – Norconsults KU- og ROS-rapport for Røst 2024.

6.1 Miljø

I tabell 6-1 er resultatene fra konsekvensutredningene av miljøtema for de 31 konkrete forslagene til ny arealbruk oppsummert. I de følgende kapitlene vil de samlede virkningene av planforslaget for hvert miljøtema bli vurdert.

Tabell 6-1 Tabellen viser oppsummering for utredningene av miljøtema for de 31 konkrete forslagene til ny arealbruk. Forslagene som er vurdert å ha negative konsekvenser for ulike tema er markert med blått, og positive konsekvenser er markert med grønt – for mer detaljert beskrivelse av metode se konsekvensutredning (vedlegg 2).

Konsekvensutredning																																
Forslag nr.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
Naturmangfold	0	0	-3	0	0	0	0	-1	-1	0	-2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-2	-2	+1	-2	0	-1	-1	-1	+3	
Kulturminner og kulturmiljø	0	0	-3	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Landskap	0	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	0	0	0	
Forurensning – støy, grunn, luft og vann	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	0	0	0	0	0	-1	0	0	0	0	-1	0	0	0	
Energi og klima – energiforbruk og energiløsninger	+1	0	0	+1	+1	0	0	0	0	+1	+3	+3	+3	+1	0	0	+1	+1	+1	0	+1	+2	-1	0	+2	+3	-2	0	0	0	0	
Jordressurser (landbruk)	0	0	0	-1	-1	0	0	-1	0	+2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+2	0	0	-1	+1	0	0	0	0	0	0	
Mineralressurser			-1																													

6.1.1 Naturmangfold

De fleste foreslåtte arealbruksendringer er vurdert å ikke medføre nevneverdig konsekvenser for naturmangfold. Fem av forslagene er vurdert å medføre noe skade for naturmangfold, ett forslag mellom noe og betydelig skade, tre er vurdert å medføre betydelig skade og ett forslag er i utgangspunktet vurdert å medføre alvorlig skade. Alle de fire forslagene med mest skade for naturmangfold er enten ikke anbefalt (forslag 24) eller redusert i omfang slik at konsekvensen for naturmangfold er betydelig redusert (forslag 3, 11 og 23).

Figur 6-1 Opprinnelig forslag nr. 11 for mudring ved Brygga vises til venstre, og foreslått redusert areal av hensyn til naturmangfold til høyre.

Planforslaget legger også opp til å redusere betydelig med arealer som tidligere var avsatt til utbyggingsformål (LNF-spredt bolig og område bandlagt for vindkraftutbygging). Dette vurderes som svært positivt for naturmangfold (se f.eks. forslag 25 i KU og arealregnskap i kapittel 4).

Den viktigste endringen for naturmangfoldet med dette planforslaget er imidlertid at det settes av et bestemmelsesområde i sjø på ca. 255 000 daa hvor det ikke tillates bruk av snurrevad og trål (se også kapittel 3.4.2.1). Deler av dette området er innenfor Røstøyan landskapsvernområde med dyrelivsfredning. Formålet med landskapsvernet er å bevare et egenartet natur- og kulturlandskapsområde, og sikre zoologiske, botaniske, geologiske og kulturhistoriske element som er med på å gi området dets særpreg. Det er også registrert svært viktige forekomster av naturtypene skjellsand og større taeskokogforekomster i området, og det er registrert rødlistede arter der. Nesten hele området er registrert som gyteområde for hyse, rødspette, sei og torsk. Bestemmelsesområdet hvor bruk av bunntrawl (snurrevad og trål) ikke tillates vurderes som svært positivt for naturmangfoldet på Røst.

I planbestemmelsene er det flere bestemmelser som ivaretar naturmangfoldet – blant annet er det foreslått bestemmelse for å redusere lysforurensning i utmarksområder av hensyn til blant annet naturmangfoldet.

Samlet vurderes planforslaget å medføre positive konsekvenser for naturmangfoldet i Røst kommune sammenlignet med gjeldende kommuneplan.

Vurderinger etter naturmangfoldloven §§ 8-12

§ 8 kunnskapsgrunnlaget: Gjennom planarbeidet og konsekvensutredningene er det vist til vitenskapelig og eksisterende kunnskap om naturmangfold fra offentlige databaser. Også erfaringsbasert lokalkunnskap har bidratt til vurderinger av naturmangfoldet på Røst. Samlet er kunnskapsgrunnlaget for dette plannivået (kommuneplanens arealdel) vurdert å være tilstrekkelig i forhold til vurdering av risiko for skade på naturmangfold. Kommunen mener at saken er tilstrekkelig opplyst, jf. naturmangfoldloven § 8.

§ 9 føre-var prinsippet: Føre-var-prinsippet er vurdert i utredningene og har kommet til anvendelse blant annet for områder avsatt til akvakultur der egen planbestemmelse krever nærmere utredning av konsekvenser for villtorsk før det kan gis lokalitetsavklaring, og i forbindelse med bestemmelsesområde mot bruk av snurrevad og trål, jf. naturmangfoldloven § 9.

§ 10 økosystemtilnærming og samlet belastning: Planforslaget innebærer en reduksjon i utbyggingsområder sammenlignet med gjeldende plan, og det er lagt inn et stort bestemmelsesområde hvor det ikke tillates bruk av bunntrawl (snurrevad og trål) for å beskytte sårbart naturmangfold i havet. Samlet vurderes planforslaget å medføre positive konsekvenser for naturmangfoldet i Røst kommune sammenlignet med gjeldende plan.

§ 11 kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver: Utarbeidelse av kommuneplanens arealdel er i seg selv et verktøy for å sikre hensyn til naturmangfoldet. På dette plannivået er det ikke hensiktsmessig å vurdere kostnader ved miljøforringelse.

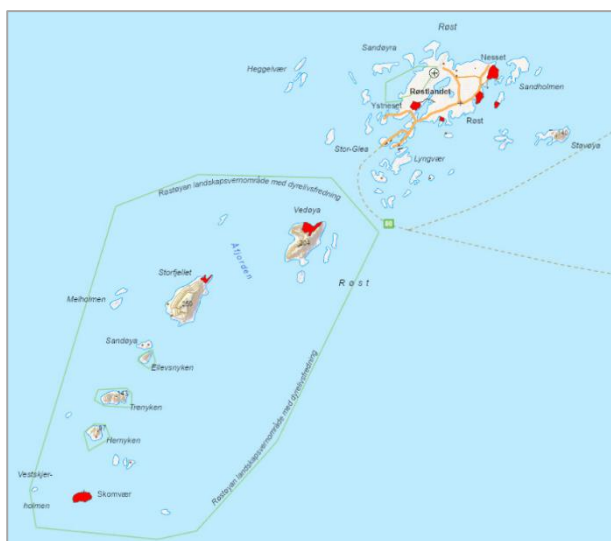
§ 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder: Det er ikke hensiktsmessig på dette plannivået å vurdere miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Samlet vurdering §§ 8-12: Ut ifra miljøprinsippene §§ 8-12 vurderes kommuneplanens arealdel for Røst å ikke medføre vesentlig skade eller ulempe for naturmiljøet.

6.1.2 Kulturminner og kulturmiljø

Bare ett av 31 utredede områdene med ny arealbruk er vurdert å ha negative konsekvenser for kulturminner. Opprinnelig foreslått areal for bobilturisme ved Kvalvågsletta (forslag 3) var i direkte konflikt med *Gammelkjerkegården* – ett av 16 utvalgte nasjonalt/regionalt viktige kulturminner på Røst i kulturminneplan for Lofoten. Men, med et redusert areal for bobilparkering, slik det er tatt inn i planforslaget, vurderes konsekvensen for kulturminner som relativt liten.

for som tangeres et avskat tidsbyggingsformål (21. spredt bolig). Dette vurderes som positivt også for kulturminner (se særlig forslag 10 og 21). I planbestemmelsene er det også flere bestemmelser som ivaretar hensynet til kulturminner, og i plankartet er det lagt inn hensynssone over alle de 16 utvalgte nasjonalt/regionalt viktige kulturminner i kulturminneplan for Lofoten.

Figur 6-2 Samtlige 16 utvalgte nasjonalt/regionalt viktige kulturminner i kulturminneplan for Lofoten er markert i plankartet med hensynssoner – her vist med rødt.

Samlet vurderes planforslaget å medføre positive konsekvenser for kulturminner og kulturmiljø.

I landskapskartleggingen for Nordland er landarealene på Røst inndelt i to landskapsrom: *Røst* og *Lyngvær-Trenyken*. Begge landskapsrommene er hovedlandskapstype *Kystslettelandskap*. Sjeldenhet og representativitet for begge landskapsrom er vurdert til høyeste verdi på skalaen: *Sjeldent god og typisk utforming av landskapstypen, nasjonal betydning*.

De fleste forslag til arealbruksendringer er vurdert å ikke medføre nevneverdige konsekvenser for landskapsrommene på Røst. To forslag til arealbruksendringer er vurdert å medføre noe skade på landskapet. Forslag om landbasert akvakultur (næringsarealer) på Røstlyngvær (forslag 28) er vurdert å medføre noe skade på landskapsrommet. Opprinnelig foreslått areal for bobilturisme ved Kvalvågsletta (forslag 3) kunne ha fått lokale landskapsvirkninger i et ellers åpent område ut mot havet, og like ved kommunens kirkegårder (både ny og gammel). Men, med et redusert areal for bilparkering, slik det er tatt inn i planforslaget, vurderes konsekvensen som relativt liten.

Kommunen har valgt å ta ut et stort område som var båndlagt for vindkraftverk i området Sandholmen-Ramholmen fra gjeldende plan, og i planforslaget er dette arealet omgjort til LNF. Denne endringen vurderes som svært positivt for landskapet generelt og landskapsrommet Røst spesielt.

Samlet vurderes planforslaget å medføre positive konsekvenser for landskap.

De fleste forslag til arealbruksendringer er vurdert å ikke medføre nevneverdig forurensing. Etablering av gang- og sykkelvei til Røst lufthavn (forslag 1) vil kunne bidra positivt til redusert forurensing dersom flere går/sykler til og fra lufthavnen fremfor å kjøre bil.

Tre av forslagene er i utgangspunktet vurdert å medføre noe negativ konsekvens primært for vannmiljø, men ett av disse er ikke anbefalt tatt inn i planforslaget (forslag 17), i det andre (forslag 23) er arealet betydelig redusert blant annet av hensyn til vannmiljø, i det tredje (forslag 28) er det stilt krav om reguleringsplan.

I planbestemmelsene er det flere bestemmelser med krav for å redusere faren for forurensning – blant annet er det foreslått bestemmelse for å redusere lysforurensning i utmarksområder.

Planforslaget legger også opp til betydelig reduksjon i arealer som tidligere er avsatt til utbyggingsformål (LNF-spredd bolig og område båndlagt for vindkraftutbygging). Dette vurderes som positivt med tanke på redusert forurensning.

Samlet vurderes planforslaget å medføre positive konsekvenser for temaet, og samlet fare for forurensning vurderes som redusert sammenlignet med gjeldende plan.

Vurdering av vannforskriftens § 12

Vannmiljøet på land er sikret i ny plan med at alle innsjøer/vann har fått formålet *Naturområde* med bestemmelsen: *I områdene tillates ikke inngrep som forringer vannmiljøet.*

Når det gjelder vannmiljøet i sjø er den viktigste endingen at det er lagt inn et stort bestemmelsesområde hvor det ikke tillates bruk av bunntål (snurrevad og trål) for å beskytte sårbart naturmangfold i havet – noe som også vurderes som positivt for vannforekomsten (se kapittel 3.4.2.1).

Areal avsatt til akvakultur i sjø er økt med ca. 570 daa, men dette er hovedsakelig justering og utvidelser av akvakulturområder som allerede er avsatt i gjeldende plan. Det er også et område foreslått til akvakultur på land, og her er det krav om detaljregulering.

Samlet vurderes planforslaget å ikke medføre nevneverdige konsekvenser for vannmiljøet i Røst kommune sammenlignet med tidligere plan. Planen vurderes ikke å forringe tilstanden i vannforekomstene, eller føre til at miljømålene ikke kan nås.

6.1.5 Energi og klima – energiforbruk og energiløsninger

De fleste forslag til arealbruksendringer er vurdert å medføre positive eller ingen konsekvenser for temaet, fordi de fleste nye foreslåtte tiltak innebærer fortetting og utbygging i eller ved eksisterende utbyggingsområder. Flere forslag angår mudring i sjø, og kortreist tilgang på masser fra sjø og enklere tilgang til land med båt, vurderes som positivt for energi og klima.

Kun to av forslagene til arealbruksendring er vurdert å medføre negative konsekvenser for temaet. Det ene av disse er ikke anbefalt tatt inn i planforslaget (forslag 24), og for det andre (forslag 28) er det stilt krav om reguleringsplan.

Samlet vurderes planforslaget å medføre positive konsekvenser for temaet.

6.1.6 Jordressurser (landbruk)

Hele Røst er et utvalgt kulturlandskap der tradisjonelt husdyrhold er en viktig faktor for å bevare kulturlandskapet.

De fleste forslag til arealbruksendringer er vurdert å ikke medføre nevneverdige konsekvenser for jordressurser. Fire forslag er vurdert å medføre noe skade for jordressurser, men det ene av disse er ikke anbefalt tatt inn i planforslaget (forslag 24). Tre forslag er vurdert å medføre positive konsekvenser for jordressurser (forslag 10, 21 og 25).

Planforslaget legger opp til å redusere betydelig med arealer som tidligere er avsatt til utbyggingsformål (LNF-spredd bolig og område båndlagt for vindkraftutbygging). Dette vurderes som positivt for jordressurser.

Samlet vurderes planforslaget å medføre positive konsekvenser for jordressurser.

6.1.7 Mineralressurser

Det er registrert tre forekomster av sand og grus på Røst, men ellers er det ikke registrert mineralressurser i kommunen. Foreslått areal for bobilturisme ved Kvalvågsletta (forslag 3) er på en forekomst av sand og grus av *liten betydning*. Forekomsten består av strandmateriale med 2-3 m mektighet. Ressursen er registrert i et område som tidligere har vært helikopterlandingsplass, og som i dag allerede brukes til parkering m.m. Arealbruksendringen vurderes derfor ikke å medføre nevneverdig skade på mineralressurser.

Røst trenger tilgang på masser, og det er foreslått flere områder for mudring/utdyping i sjø. Dette øker tilgang på byggematerialer på Røst som i dag er en mangelvare. Samlet vurderes planforslaget å være positivt for temaet *mineralressurser*.

6.2 Samfunn

I tabell 6-2 er resultatene fra konsekvensutredningene av samfunnstema for de 31 konkrete forslagene til ny arealbruk oppsummert. Under i de følgende kapitlene vil de samlede virkningene av planforslaget for hvert samfunnstema bli vurdert.

Tabell 6-2 Tabellen viser oppsummering for utredningene av samfunnstema for de 31 konkrete forslagene til ny arealbruk. Forslagene som er vurdert å ha negative konsekvenser for ulike tema er markert med blått, og positive konsekvenser er markert med grønt – for mer detaljert beskrivelse av metode se konsekvensutredning (vedlegg 2).

Barn og unges oppvekstvilkår	+3	+3	-1	0	0	0	0	+2	0	+1	0	0	0	+3	0	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	-1	0	0	0	0	0	0	0
Folkehelse og friluftsliv	+3	0	-2	0	0	+1	0	+3	+1	+1	+1	0	0	+2	+1	0	-1	+1	+2	+1	0	+1	-1	0	0	0	0	-2	0	0	0	0
Infrastruktur – transportbehov og kommunalt tjenestetilbud	+2	0	0	+1	+1	+1	0	+2	+1	0	+1	+3	+3	+3	+1	0	0	+1	+1	+1	0	+1	+3	-1	0	+2	0	+2	0	0	0	0
Næringsliv og sysselsetting	+2	+2	+2	+2	+2	+2	0	+2	+2	0	+2	+3	+3	+3	+2	0	+2	+2	+2	+2	0	+2	+3	+2	0	+3	+3	+4	+4	+4	+3	0
Fiske						+1		+1						0				0	0	0		0	0			+3	0	0	-1	-1	+3	
Akvakultur						0		0		0				0				0	0	0		0	0			0	+3	+3	+3	+3	0	0
Farled og ferdsel						+1		+2		+1				+1			+1	+2	+1		+1	0				+3	0	0	0	0	0	0

6.2.1 Barn og unges oppvekstvilkår

De fleste forslag til arealbruksendringer er vurdert å ikke medføre nevneverdig konsekvenser for barn og unge. Etablering av gang- og sykkelveg til og fra lufthavnen på Røst (forslag 1), tilrettelegging av et område for motorsport (forslag 2) og utvidelse av areal for idrett- og kulturtilbud (forslag 14) vurderes som svært positivt for barn og unge. I planbestemmelsene er det også bestemmelser som ivaretar hensynet til barn og unges oppvekstvilkår.

Tre forslag til arealbruksendringer er vurdert å medføre noe negativ konsekvens for barn og unge. For det ene av disse (forslag 3) er arealet vesentlig redusert slik at konsekvensen for barn og unge faller bort, og for de to andre (forslag 17 og 24) er disse ikke anbefalt tatt inn i planforslaget.

Samlet vurderes planforslaget å medføre positive konsekvenser for barn og unges oppvekstvilkår.

6.2.2 Folkehelse og friluftsliv

Tolv av forslagene til ny arealbruk er vurdert å medføre positive konsekvenser for folkehelse og friluftsliv. Særlig forslaget om gang- og sykkelveg til Røst lufthavn med omkringliggende friluftsområder (forslag 1) og

forslaget om tilrettelegging av tursti/turvei til Sandholmen (forslag 8) er vurdert å medføre betydelige positive konsekvenser for friluftsliv og folkehelse.

Fire av forslagene til arealbruksendringer er vurdert å medføre negative konsekvenser for temaet. For det ene forslaget (landbasert akvakultur på Røstlyngvær – forslag 28) er det krav til reguleringsplan slik at eventuelle avbøtende tiltak for friluftsliv kan vurderes i forbindelse med reguleringsplanarbeidet. For to av forslagene (forslag 3 og 23) er arealet vesentlig redusert slik at konsekvensen faller bort, og for det siste forslaget med negative konsekvenser for friluftsliv og folkehelse (forslag 17) er dette ikke anbefalt tatt inn i planforslaget.

Samlet vurderes planforslaget å medføre positive konsekvenser for folkehelse og friluftsliv.

6.2.3 *Infrastruktur – transportbehov og kommunalt tjenestetilbud*

De fleste forslag til arealbruksendringer er vurdert å medføre positive konsekvenser for infrastruktur – herunder transportbehov og kommunalt tjenestetilbud. Det er bare forslag 24 som er vurdert å medføre noe negativ konsekvens for temaet, men dette forslaget er ikke anbefalt tatt inn i planforslaget.

Samlet vurderes planforslaget å medføre positive konsekvenser for infrastruktur – herunder transportbehov og kommunalt tjenestetilbud.

6.2.4 *Næringsliv og sysselsetting*

Stort sett alle de foreslåtte arealbruksendringene er vurdert å medføre positive konsekvenser for næringsliv, bolyst og sysselsetting. Ti av forslagene er vurdert å medføre betydelig positiv effekt.

Det er særlig følgende forslag som er vurdert å gi betydelig positiv konsekvenser for næringsliv, bolyst og sysselsetting:

- utvikling av arealer for boligbebyggelse og næring sentralt på Røst (se vedlagt mulighetsstudie)
- utvidelse av hjelleområde for tørking av fisk
- utdyping av Skarvholmleia
- nye og utvidede akvakulturområder
- bestemmelsesområde mot bruk av snurrevad og trål på innsiden av Røst

Samlet vurderes planforslaget å medføre positive konsekvenser for næringsliv og sysselsetting.

6.2.5 *Fiske*

Av de 15 foreslåtte arealbruksendringene i sjø, vurderes de fleste å ikke medføre nevneverdige konsekvenser for fiske. To av forslagene (utvidelse/justering av akvakulturområder – forslag 29 og 30) er vurdert å medføre noe negativ konsekvens for fiske. To av forslagene er vurdert å medføre betydelig positiv konsekvens for fiske. Dette gjelder forslaget om utdyping av Skarvholmleia (forslag 26) og bestemmelsesområde mot bruk av snurrevad og trål på innsiden av Røst (forslag 31).

Det er lagt inn et stort område i plankartet med formål fiske.

Samlet vurderes planforslaget å medføre positive konsekvenser for fiske.

6.2.6 *Akvakultur*

Det er foreslått fire endrede eller nye arealer for akvakultur. To av forslagene gjelder justering og utvidelse eksisterende akvakulturområder, ett forslag gjelder område for taredyrking og det siste gjelder forslag til akvakultur på land. Samlet innebærer planforslaget en utvidelse av areal hvor det åpnes for akvakultur.

Dybdeforholdene rundt Røstlandet gjør at det er usikkert om det er egnet/aktuelt med fiskeoppdrett i området. Men dersom områdene ikke egner seg for fiskeoppdrett, kan de uansett være aktuelle for akvakultur med lavtrofiskearter (sekkedyr, tare m.m.). Det er også relativt kort avstand (mindre enn 5 km)

mellom de ulike områdene foreslått til akvakultur. Dette innebærer at det i henhold til Mattilsynets avstandskriterier ikke kan etableres flere fiskeoppdrettsanlegg i de samme områdene, men regjeringen har i år (2024) endret forskriften og åpnet for å kombinere flere ulike arter i samme område.

På dette plannivået (kommuneplanens arealdel) skal først og fremst eventuelle arealkonflikter avklares, og det er ikke hensiktsmessig i en overordna plan å ta stilling til hypotetisk og potensielt fremtidig utslipp/smittespredning, fordi man på det nåværende tidspunktet ikke vet hvilke arter det vil være aktuelt å omsøke på de ulike arealene i fremtiden. Dessuten vet man ikke om fremtidig teknologi og driftsform kan redusere faren for utslipp og smittespredning eller ikke. Mattilsynet har derfor tidligere til overordna planer vært tydelig på at dette ikke kan avklares på kommuneplan-nivå:

Uttalelsen fra Mattilsynet blir noe generell, da det ikke er hensiktsmessig å vurdere de enkelte lokalitetenes egnethet i en høring til kystzoneplan. Slik vurdering vil gjennomføres ved mottak av søknad om etablering /endring av den enkelte akvakulturlokalitet. Normalt vil det gis avslag på etableringssøknader der avstanden til omkringliggende lokaliteter/vassdrag/gytefelt ikke er i henhold til våre retningslinjer. Ved vurdering av søknad om etablering/utvidelse kan det også være nødvendig å gi avslag av andre grunner. (Mattilsynets uttalelse til Kystzoneplan for Vesterålen mai 2022)

Røst kommune er enig med Mattilsynet, og mener det er viktig å avsette tilstrekkelig arealer for akvakultur hvor det ikke er direkte arealkonflikt, så må det i forbindelse med søknad om lokalitetsavklaring avgjøres hvilke arter og hvilken driftsform som kan tillates på de ulike områdene. Når det gjelder de to områdene som ikke er forbeholdt tare dyrking eller levendelagring, har kommunen lagt inn en planbestemmelse om at eventuell søknad om torskoppdrett må utredes nærmere før det eventuelt kan gis lokalitetsavklaring.

Planforslaget er i tråd med målsetting om økt produksjon og satsing på nye arter i havbruksnæringen. Samlet vurderes planforslaget å medføre positive konsekvenser for akvakultur.

6.2.7 Farled og ferdsel

Av 15 forslag til arealbruksendringer i sjø er flesteparten vurdert å medføre positive konsekvenser for farled og ferdsel. Særlig positivt er forslag om utdyping av Skarvholmleia (forslag 26), etablering av molo ved Demma (forslag 9) og etablering av småbåthavn ved Omundholmen (forslag 19). De øvrige forslagene er vurdert å ikke medføre nevneverdige konsekvenser for farled og ferdsel.

I plankartet er det lagt inn betydelig areal med formål ferdsel i sjø (se kapittel 3.5), og etter innspill fra Kystverket er det også lagt inn to ankringsområder i plankartet. Hoved- og biled er markert i plankartet med juridiske linjer med tilhørende planbestemmelser.

Planforslaget vurderes å medføre positive konsekvenser for farled og ferdsel.

6.3 Risiko og sårbarhet – ROS

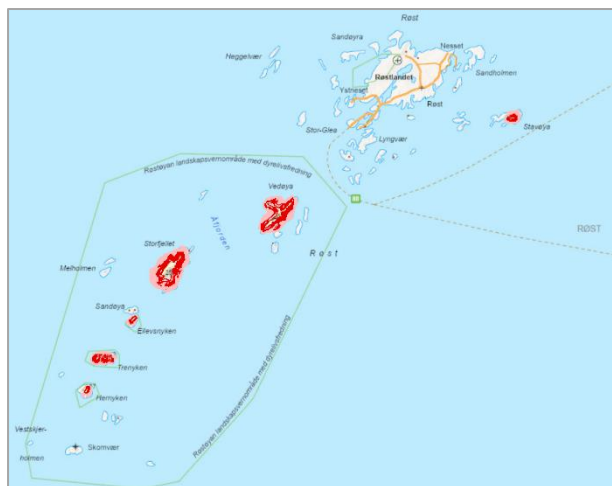
I henhold til Røst kommunes planstrategi (2024-2027) skal kommunen utarbeide helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) for kommunen i perioden 2024-2025.

I konsekvensutredningen er det for hvert forslag til ny arealbruk også gjennomført en risiko- og sårbarhetsvurdering, jf. vedlegg 2. Risiko- og sårbarhetsanalyser for kommuneplaner gjennomføres som en oversikts- og tiltaksanalyse tilpasset plannivået. På dette overordnede nivået foreligger ikke detaljkunnskap og analysen har derfor fokus på sårbarhet, og er utarbeidet med en forutsetning om at det på senere plannivå skal utarbeides reguleringsplaner med tilhørende detaljert hendelsesbaserte ROS-analyser, eller at planbestemmelser eller myndighetskrav (f.eks. forskrift om tekniske krav – TEK17) ivaretar risiko og sårbarhet ved byggesaksbehandling. Kunnskapsgrunnlaget og detaljeringsnivået på de tekniske løsningene er høyere i reguleringsplanfasen eller ved byggesøknad, og dette gir bedre grunnlag for risikovurderinger (kvalitative vurdering av sannsynlighet og konsekvens) med langt mindre usikkerhet, og dermed høyere kvalitet, enn det som er mulig på et overordnet nivå.

Tabell 6-3 Tabellen viser oppsummering for vurderinger av ROS-tema for de 31 konkrete forslagene til ny arealbruk. Forslag som er innenfor aktsomhetsområder eller i andre sårbare områder, er markert med x og blått i tabellen, og disse områdene er fulgt opp med planbestemmelser.

[illegible]

Det er ikke registrert faresoner for skred i bratt terreng (faresonekart) på Røst. I aktsomhetskart for skred i bratt terreng er det bare registrert skredfare på Stavøya, Vedøya, Røstholmen, Storfjellet, Ellevsnyken, Trenyken og Hernyken, jf. Figur 6-3.

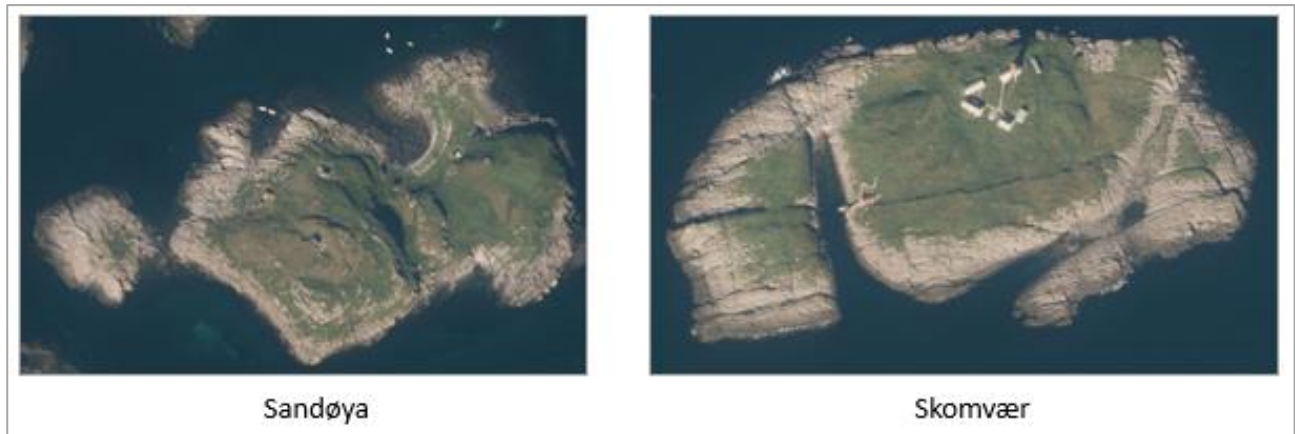

Figur 6-3 Aktsomhetskart for skred i bratt terreng. Det er registrert aktsomhetsområder for skredfare på Stavøya, Vedøya, Røstholmen, Storfjellet, Ellevsnyken, Trenyken og Hernyken – her markert med rødt.

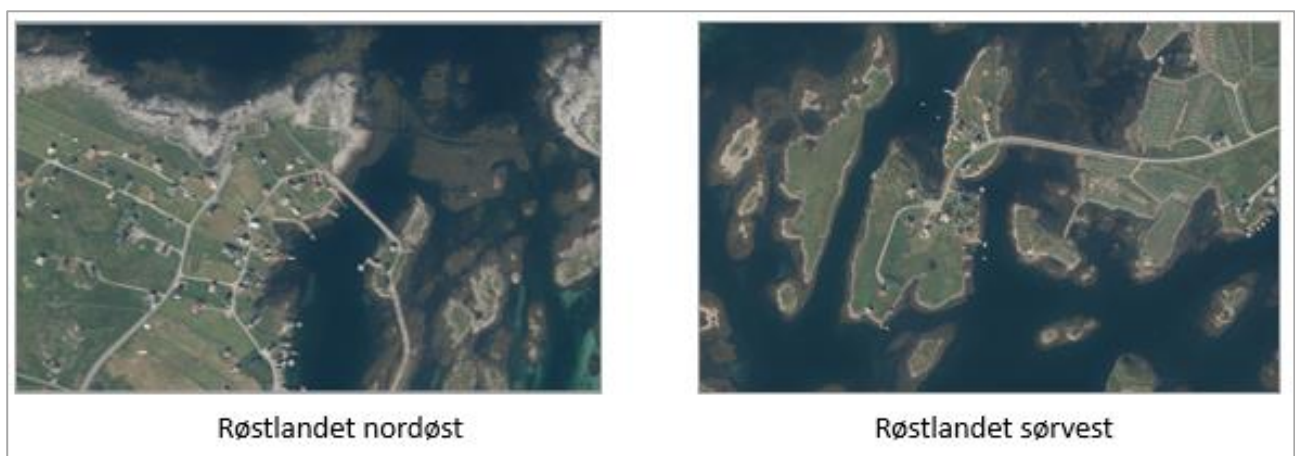
6.3.2 Områdeskredfare (kvikkleire)

2024-09-10 | Side 35 av 40

1/2019) punkt 2, vurderer vi at det er liten fare for områdeskred på Røst siden det er synlig berg i dagen rundt øyene på Røst – se noen utvalgte flyfoto som viser berg i dagen i Figur 6-4 og Figur 6-5.

Figur 6-4 Flyfoto viser berg i dagen rundt Sandøya og Skomvær lengst sør i Røst kommune.

Figur 6-5 Flyfoto fra den nordøstlige delen av Røstlandet (Nesvågen), og sørvest på Røstlandet (Grimsøya) der også man kan se berg i dagen.

Ingen av de 31 utredede forslagene til arealbruksendringer vurderes å være utsatt for områdeskredfare (se konsekvensutredning av enkeltforslag til arealbruksendringer).

Det er ikke hensiktsmessig å markere marin grense i plankartet siden mesteparten av Røst kommune er under marin grense.

6.3.3 Flom

Det er ikke registrert flomfaresoner (faresonekart) eller aktsomhetsområder for flom (aktsomhetskart) på Røst. Ingen av de 31 utredede forslagene til arealbruksendring vurderes å være utsatt for flom.

6.3.4 Klimaendringer – havnivåstigning, stormflo, vind og nedbør

Ifølge klimaprofil Nordland fra 2022 vil klimaendringene for Nordland sin del særlig føre til: *behov for tilpasning til kraftig nedbør og økte problemer med overvann; endringer i flomforhold og flomstørrelser; jordskred og flomskred, samt havnivåstigning og stormflo.*

Røst kommune er særlig utsatt for havnivåstigning og stormflo. Mesteparten av bebyggelsen er langs strandlinja, og det høyeste punket på Røstlandet er bare 11 meter over havet. Dette betyr at mesteparten av

dagens bebyggelse er utsatt for havnivåstigning og stormflo. På grunn av topografien er det ikke mulig eller hensiktsmessig å kreve at all fremtidig bebyggelse i kommunen skal legges til høyereliggende områder. Det er derimot viktig at man ved fremtidig utbygging gjennomfører tiltak slik at bebyggelsen kan stå imot havnivåstigning og stormflo. Det er derfor en egen planbestemmelse knyttet til planforslaget som stiller krav til laveste gulvhøyde for bygg og anlegg som ikke tåler oversvømming, samt at bølgepåvirkning må tas med i beregningene.

Ingen av de foreslåtte arealbruksendringene er vurdert å være særlig utsatt for økt vind og nedbør.

6.3.5 *Teknisk infrastruktur*

Kun to områder med foreslått arealbruksendring er vurdert å være utsatt for risiko opp mot teknisk infrastruktur. Dette gjelder to områder hvor det åpnes for mudring og hvor det er registrert kraftledning (sjøkabel) tvers gjennom områdene. Det er knyttet en planbestemmelse til disse områdene om at mudringstiltak må avklares med eier av sjøkabler.

6.3.6 *Fare for birdstrike*

Ved lufthavner er det en viss risiko for kollisjon mellom fly og fugl – såkalt birdstrike. Det er viktig at faren for birdstrike reduseres til et minimum.

Røst lufthavnen ligger like ved et naturreservat med hekkelokalitet for våtmarksfugl og Røst kommune har en av Europas største sjøfuglkolonier. I dialog med Avinor er det foreslått planbestemmelse om at i utbyggingsområder med plankrav må tiltak utformes slik at de ikke tiltrekker seg fugler for hvile, mat eller hekking.

Ingen av de foreslåtte arealbruksendringene er vurdert å medføre økt fare for birdstrike.

6.4 Samlet vurdering av planforslaget

Som konsekvensutredningen av enkelt-forslag (vedlegg 2) viser, medfører de fleste foreslåtte arealbruksendringene positive konsekvenser. De arealbruksendringene som er vurdert å medføre negative konsekvenser, er enten ikke anbefalt tatt inn i planforslaget, eller de er redusert i omfang for å redusere negative konsekvenser og/eller det er lagt inn planbestemmelser som reduserer de negative konsekvensene.

Planforslaget vurderes samlet sett å medføre positive konsekvenser for samfunn og miljø.

6.5 Vurdering av planens effekt på FNs bærekraftsmål

FNs generalforsamling vedtok i 2015 2030-agendaen for bærekraftig utvikling. Agendaen har 17 utviklingsmål for å fremme sosial, miljømessig og økonomisk bærekraft, jf. Figur 6-6.

Figur 6-6 FNs bærekraftsmål

Kommuner skal legge FNs bærekraftsmål til grunn for samfunns- og arealplanleggingen. Røst kommune mener planforslaget bidrar til å nå FNs bærekraftsmål med hensyn til økonomi, miljø og sosiale forhold, jf. Figur 6-7.

Figur 6-7 Bærekraftig utvikling består av tre dimensjoner: økonomi, miljø og sosiale forhold. Kilde: FN-sambandet.

Kommuneplanens arealdel for Røst er særlig relevant opp mot følgende bærekraftsmål:

6.5.1 Hvordan Røst kommune bidrar til å nå bærekraftsmålene

Bærekraftsmål		Tiltak i kommuneplanen
Utrydde sult, oppnå matsikkerhet og bedre ernæring, og fremme bærekraftig landbruk		✓ Bestemmelsesområde hvor det ikke tillates bruk av bunntål (snurrevad og trål) for å beskytte gyte- og oppvekstområder for fisk. ✓ Ett nytt område for taredyrking og to større områder for fiskeoppdrett i sjø og ett på land kan bidra til økt matproduksjon. ✓ Bestemmelser om bevaring av matjord. ✓ Betydelig areal som tidligere er avsatt til utbyggingsformål er endret til LNF.
Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder		✓ Gang- og sykkelveg til Røst lufthavn ✓ Tilrettelegging av tursti/turvei til Sandholmen ✓ Ny småbåthavn kan bidra til å øke allmennhetens tilgang til øyer, fjell, strandlinjen og opprettholde kystkulturen.
Sikre bærekraftig vannforvaltning, tilgang til vann og gode sanitærforhold for alle		✓ Sone med bestemmelser for å sikre drikkevannskilder. ✓ Alle innsjøer/vann har fått formålet <i>Naturområde</i> med bestemmelse om at inngrep som forringer vannmiljøet ikke tillates.
Gjøre byer og lokalsamfunn inkluderende, trygge, robuste og bærekraftige		✓ Gjennom mulighetsstudien er det avsatt tilstrekkelig med sentrumsnære områder for utvikling av varierte botilbud, med mulighet for nøkkelklare leide og eide leiligheter for unge mennesker og personer i sårbare situasjoner. ✓ Arbeidet med arealplanen har vært en åpen prosess, og avveining mellom ulike interesser og hensyn går frem av plandokumentene. ✓ Kulturminner og bevaringsverdige kulturmiljø er sikret gjennom hensynssoner og bestemmelser.
Handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem		✓ Satsing på bebyggelse i områder som er mindre utsatt for havnivåstigning (sentrumsområder). ✓ Bestemmelse knyttet til planforslaget som stiller krav til laveste gulvhøyde for bygg og anlegg som ikke tåler oversvømming, samt at bølgepåvirkning må tas med i beregningene.
Bevare og bruke havet og de marine ressursene på en måte som fremmer bærekraftig utvikling		✓ Bestemmelsesområde hvor det ikke tillates bruk av bunntål (snurrevad og trål) for å beskytte gyte- og oppvekstområder for fisk. ✓ Flere andre bestemmelser som sikrer naturverdier i sjø.
Beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av artsmangfold		✓ Flere foreslåtte nye utbyggingsområder er enten avvist eller redusert i omfang for å ivareta naturverdier. ✓ Betydelig areal som tidligere er avsatt til utbyggingsformål er endret til LNF. ✓ Flere bestemmelser som sikrer naturverdier på land.

7 Vedlegg

1. Vurdering og siling av arealinnspill
2. Konsekvensutredning med risiko- og sårbarhetsvurdering, datert 23.08.2024
3. Endringsnotat, datert 23.08.2024
4. Mulighetsstudie Røst sentrum, datert 07.06.2024
5. Merknadsbehandling høring og offentlig ettersyn, datert 31.03.2025

Selvstendige dokumenter tilhørende kommuneplanens arealdel:

- Plankart, datert 01.04.2025
- Temakart 1: Høyderestriksjoner inn- utflygings og sikringsflater for Røst lufthavn, datert 12.04.2024
- Temakart 2: Koter for maksimal byggehøyde ved Røst lufthavn, datert 12.04.2024
- Planbestemmelser datert 31.03.2025